

اصول قانون اساسی

در تونظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل هفتاد و چهارم

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۱۲، ۲

تاریخ: ۱۳۹۵/۰۲/۲۹

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل هفتاد و چهارم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

گروه تدوین نظرات و مبانی آراء شورای نگهبان

شماره مسلسل: ۱۳۹۴۰۱۱۲،۲

تاریخ انتشار: ۱۳۹۵/۰۲/۲۹

پژوهشکده شورای نگهبان

فهرست مطالب

اصل هفتاد و چهارم.....	۳
۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی.....	۳
۱-۱- طرح قانونی اداره صدا و سیماي جمهوری اسلامی ایران.....	۳
۲-۱- طرح احیاء و واگذاری اراضی مزرعی.....	۴
۳-۱- طرح تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران.....	۴
۴-۱- لایحه تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و اصلاح ماده (۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی.....	۴
۵-۱- طرح الزام دولت جهت ارائه لایحه تضمین خرید محصولات کشاورزی.....	۵
۶-۱- طرح اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش.....	۶
۷-۱- طرح الزام دولت به تقدیم لایحه برنامه زمان‌بندی ممنوعیت تدریجی واردات و کشت توتون، تولید و توزیع انواع سیگار.....	۶
۸-۱- طرح انحلال شورای عالی پزشکی اعزام بیماران به خارج از کشور.....	۷
۹-۱- لایحه اصلاح مقررات بازنشستگی و وظیفه قانون استخدام کشوری.....	۸
۱۰-۱- طرح ایجاد تسهیلات برای ایثارگران انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی.....	۹
۱۱-۱- لایحه اصلاح ماده (۲۲) قانون مطبوعات.....	۹
۱۲-۱- اساسنامه مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی.....	۱۰
۱۳-۱- طرح تعیین قائم‌مقام شورای اسلامی شهر.....	۱۱
۱۴-۱- لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور.....	۱۱
۱۵-۱- لایحه برنامه پنج‌ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.....	۱۲
۱۶-۱- لایحه تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران.....	۱۳
۱۷-۱- لایحه برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران.....	۱۳
۱۸-۱- لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور.....	۱۴
۱۹-۱- لایحه پیشگیری از عوارض ناشی از خشکسالی و جبران خسارت.....	۱۵
۲۰-۱- لایحه اصلاح قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب.....	۱۵
۲۱-۱- لایحه اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.....	۱۶
۲۲-۱- طرح الحاق یک ماده به آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی.....	۱۷
۲۳-۱- لایحه جامع خدمات‌رسانی به ایثارگران.....	۱۷
۲۴-۱- لایحه استفساریه قانون الزام دولت به اقدام قانونی به منظور ایجاد نظام هماهنگ و فراگیر پرداخت مستمری بازنشستگان.....	۱۸
۲۵-۱- طرح حمایت از حقوق و مسئولیت‌های زنان در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی.....	۱۹

- ۱-۲۶- لایحه اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی ۱۹
- ۱-۲۷- طرح تعیین وضعیت شوراهاى عالى ۲۰
- ۱-۲۸- طرح اصلاح موادی از قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی..... ۲۰
- ۱-۲۹- لایحه بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور ۲۲
- ۱-۳۰- طرح نظام جامع دامپروری کشور ۲۲
- ۱-۳۱- طرح استفساریه ماده (۱۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶ ۲۳
- ۱-۳۲- طرح تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور ۲۳
- ۱-۳۳- لایحه ایجاد یک منطقه آزاد تجاری- صنعتی و بیست و سه منطقه ویژه اقتصادی ۲۵
- ۱-۳۴- لایحه برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰) ... ۲۵
- ۱-۳۵- لایحه آیین دادرسی کیفری ۲۶
- ۱-۳۶- طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون اصلاح بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث ۲۸
- ۱-۳۷- لایحه تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری..... ۲۸
- ۱-۳۸- لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور ۲۹
- ۱-۳۹- طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور..... ۳۱
- ۱-۴۰- لایحه تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران ۳۱
- ۱-۴۱- طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ۳۲
- ۱-۴۲- لایحه دائمی شدن قانون اصلاح قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی ۳۲
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران... ۳۷
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان..... ۳۷
- ۱-۳- استفسار رئیس مجلس شورای اسلامی نسبت به امکان اصلاح قانون بودجه از طریق ارائه «طرح» ۳۷
- ۲-۳- استفسار رئیس قوه قضائیه نسبت به تفاوت لوایح قضایی با لوایح قانونی و تشریفات بررسی و تصویب لوایح قضایی ۳۸
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی... ۴۱
- ۱-۴- استعلام وزیر مسکن و شهرسازی نسبت به مشکلات ناشی از عدم ابلاغ قانون اراضی شهری برای مردم ۴۱
- ۵- تذکرهاى ارشادى و قانونى شورای نگهبان..... ۴۳

اصل هفتاد و چهارم

لوائح قانونی پس از تصویب هیئت وزیران به مجلس تقدیم می‌شود و طرح‌های قانونی به پیشنهاد حداقل پانزده نفر از نمایندگان، در مجلس شورای اسلامی قابل طرح است.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره م/۴۰/ص مورخ ۱۳۵۹/۹/۲۵ شورای نگهبان در خصوص طرح قانونی اداره صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۵۹/۹/۱۰ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱-۱- بند (ج) ناظر به بند (ب) و بند (ح) ناظر به بند (الف) ماده (۵)،^(۱) که به شورای سرپرستی اختیار می‌دهد اساسنامه و خط مشی کلی سازمان و برنامه‌ها را تنظیم و مستقیماً

۱. ماده ۵- وظایف شورای سرپرستی:

الف- تهیه، تنظیم و تصویب اساسنامه سازمان صدا و سیما و آیین‌نامه داخلی که در آن همه جهات لازم برای سازماندهی و اداره آن و وظایف و اختیارات هر واحد سازمانی و هر عضو مشخص شود.

ب- تنظیم خط مشی کلی سازمان و اصول برنامه‌ها در جهت نشر اسلام و تقویت ایمان و بالابردن آگاهی مردم نسبت به معارف اصیل اسلامی و اهداف و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با رعایت کامل موازین اسلامی و قانون اساسی و سیاست کلی فرهنگی، اداری، اقتصادی، نظامی و سیاست خارجی کشور.

ج- بند (ب) باید ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل شورای سرپرستی تهیه شود و برای بررسی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

د- ...

ح- شورای سرپرستی باید اساسنامه سازمان را جهت تصویب نهایی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۵۹/۱۰/۸ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۵- وظایف شورای سرپرستی:

الف- تهیه، تنظیم و تصویب اساسنامه سازمان صدا و سیما و آیین‌نامه داخلی که در آن همه جهات لازم برای سازماندهی و اداره آن و وظایف و اختیارات هر واحد سازمانی و هر عضو مشخص شود.

ب- تنظیم خط مشی کلی سازمان و اصول برنامه‌ها در جهت نشر اسلام و تقویت ایمان و بالابردن آگاهی مردم نسبت به معارف اصیل اسلامی و اهداف و سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با رعایت کامل موازین اسلامی و قانون اساسی و سیاست کلی فرهنگی، اداری، اقتصادی، نظامی و سیاست خارجی کشور.

ج- بند (ب) باید ظرف یک ماه از تاریخ تشکیل شورای سرپرستی تهیه شود و با رعایت اصل ۷۴ قانون اساسی برای بررسی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردد.

د- ...

ح- شورای سرپرستی باید اساسنامه سازمان را جهت تصویب نهایی با رعایت اصل ۷۴ قانون اساسی به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم دارد، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی است.

۲-۱- نظر شماره ۳۵۲۲ مورخ ۱۳۶۴/۳/۱۲ شورای نگهبان در خصوص طرح احیاء و واگذاری اراضی مزروعی^(۱) مصوب ۱۳۶۴/۲/۲۹ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲-۱- ماده (۶)^(۲) خارج از موضوع و بر این طرح اضافه شده و ارتباطی به مسئله اصلاحات ارضی ندارد و اگر هم به عنوان ضرورت مشروع کردن تصرف اراضی دائر حتی به نحو زور و غصب و عدوان قابل قبول شود باید به طور مستقل و به نحوی که نمایندگان محترم بتوانند به طور متعارف و معمول در آن اظهار نظر نمایند در مجلس عنوان و مطرح شود.

۳-۱- نظر شماره ۶۰۶۱ مورخ ۱۳۶۵/۳/۱ شورای نگهبان در خصوص طرح تعیین حدود وظایف و اختیارات و مسئولیت‌های ریاست جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۵/۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳-۱- ماده شش^(۳) از لحاظ اینکه مستلزم توسعه در اختیارات رئیس‌جمهوری و تقیید اختیارات قانونی دولت است با قانون اساسی مغایرت دارد.

۴-۱- نظر شماره ۷۷۸۲ مورخ ۱۳۶۵/۱۲/۱۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه تعیین محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی و اصلاح ماده (۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی^(۴) مصوب ۱۳۶۵/۱۱/۲۸ مجلس شورای اسلامی:

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح رسیدگی به مالکیت زمین‌های زراعی و احیاء و واگذاری اراضی در جمهوری اسلامی ایران» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل شصت و پنجم، شماره ۱-۲-۱.

۳. ماده ۶- در جهت اجرای اصول شصتم (اعمال قوه مجریه از طریق رئیس‌جمهور) و یکصد و سیزدهم (ریاست قوه مجریه بر عهده رئیس‌جمهور) قانون اساسی، لوائح قانونی قبل از تصویب هیئت وزیران باید به اطلاع رئیس‌جمهور برسد تا در صورت لزوم، نقطه نظرها و پیشنهادات اصلاحی خود را در جلسه هیئت وزیران (موضوع اصل ۱۲۷ قانون اساسی) مطرح نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۵/۸/۲۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

[ماده (۶) در مصوبه اصلاحی حذف شد.]

۴. گفتنی است این لایحه، ابتدا با عنوان «لایحه محدوده حوزه‌های انتخاباتی مجلس شورای اسلامی موضوع تبصره (۳) الحاقی به ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب هجدهم فروردین‌ماه سال

۱-۴-۱- با توجه به اصل ۷۴ و ۷۵ قانون اساسی پیشنهادها و اصلاحات نمایندگان باید مربوط به موضوع ماده یا اصل موضوع لایحه باشد. ماده (۱) مصوبه نظر به اینکه مربوط به قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی است و لایحه دولت مربوط به محدوده حوزه انتخاباتی مجلس شورای اسلامی موضوع تبصره (۳) الحاقی به ماده (۱۴) قانون تعاریف و ضوابط تقسیمات کشوری مصوب ۱۸ فروردین ماه سال ۱۳۶۴ شمسی است، مغایر با قانون اساسی است.^(۱)

۵-۱- نظر شماره ۹۸۷۳ مورخ ۱۳۶۶/۱۰/۱ شورای نگهبان در خصوص طرح الزام دولت جهت ارائه لایحه تضمین خرید محصولات کشاورزی^(۲) مصوب ۱۳۶۶/۹/۱۰ مجلس شورای اسلامی:

۱-۵-۱- نظر به اینکه بر اساس اصل ۷۴ قانون اساسی لوایح قانونی با احراز ضرورت و نیاز از جانب دولت و با تصویب هیئت وزیران به مجلس شورای اسلامی تقدیم می شود و الزام دولت جهت ارائه لایحه به موجب این مصوبه، خلاف اختیاری است که قانون اساسی در این خصوص برای دولت پیش بینی کرده است، بنابراین مصوبه فوق الذکر با اکثریت آراء مغایر با قانون اساسی شناخته شد.^(۳)

→

۱۳۶۴» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن در هنگام بررسی در مجلس، تغییر کرده است.

۱. ماده ۱- ماده (۸) قانون انتخابات مجلس شورای اسلامی به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۸- انتخاب نماینده در مرحله اول، منوط به کسب اکثریت مطلق آراء و در مرحله دوم با اکثریت نسبی خواهد بود. تبصره ۱- در صورتی که آراء دو یا چند نفر از نامزدها مساوی باشد، ملاک انتخاب یک یا چند نفر از آنان، قرعه می باشد که در جلسه مشترک هیئت اجرایی مرکز حوزه انتخابیه و ناظرین شورای نگهبان انجام خواهد گرفت.

تبصره ۲- وزارت کشور مکلف است با هماهنگی شورای نگهبان حداکثر ظرف دو ماه در حوزه هایی که انتخابات آنها متوقف یا باطل اعلام شده و یا فاقد نماینده باشند، انتخابات مجدد را برگزار نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۶/۱/۳۰ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

[ماده (۱) و تبصره های آن در مصوبه اصلاحی حذف شد.]

۲. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح تضمین خرید سیب زمینی» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۳. ماده واحده- دولت موظف است ظرف مدت یک ماه لایحه تضمین خرید محصولات اساسی کشاورزی و سایر محصولاتی که به علت نوسانات شدید عرضه و تقاضا، تولیدکنندگان آنها دچار

۱-۶- نظر شماره ۱۰۰۳۰ مورخ ۱۳۶۶/۱۰/۱۵ شورای نگهبان در خصوص طرح اهداف و وظایف وزارت آموزش و پرورش مصوب ۱۳۶۶/۹/۱۹ مجلس شورای اسلامی:

۱-۶-۱- نظر به اینکه بر اساس اصل ۷۴ قانون اساسی لوایح قانونی با احراز ضرورت و نیاز از جانب دولت و با تصویب هیئت وزیران به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود و الزام وزارت جهت ارائه لایحه به موجب ماده (۱۲)، خلاف اختیاری است که قانون اساسی در این خصوص برای دولت پیش‌بینی کرده است، بنابراین ماده (۱۲) مغایر با قانون اساسی است.^(۱)

۱-۷- نظر شماره ۱۱۰۷ مورخ ۱۳۶۷/۲/۱۹ شورای نگهبان در خصوص طرح الزام دولت به تقدیم لایحه برنامه زمان‌بندی ممنوعیت تدریجی واردات و کشت توتون، تولید و توزیع انواع سیگار مصوب ۱۳۶۷/۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۷-۱- نظر به اینکه بر اساس اصل ۷۴ قانون اساسی لوایح قانونی با احراز ضرورت و نیاز از جانب دولت و با تصویب هیئت وزیران به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود و الزام دولت جهت ارائه لایحه به موجب این مصوبه، خلاف اختیاری است که قانون اساسی در این خصوص برای دولت پیش‌بینی کرده است، ماده واحده به اکثریت آراء مغایر با قانون اساسی شناخته شد.^(۲)

→

خسارت می‌شوند را به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

(در خصوص ایراد شورای نگهبان، اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده و لذا این طرح، به سرانجام قانونی نرسیده است.)

۱. ماده ۱۲- وزارت موظف است لایحه تغییر بنیادی نظام آموزشی و پرورشی مقاطع تحصیلی را بر اساس این قانون ظرف مدت (۳) ماه جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم کند.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۶/۱۱/۲۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۱۲- تغییر بنیادی نظام آموزشی و پرورشی مقاطع تحصیلی بر اساس این قانون به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

۲. ماده واحده- دولت مکلف است ظرف (۲) ماه از تاریخ تصویب این قانون، لایحه برنامه زمان‌بندی ممنوعیت تدریجی واردات و کشت توتون و تولید و توزیع انواع سیگار و توتون و تنباکو را که حداکثر تا پایان سال ۱۳۷۳ تجاوز نخواهد کرد، تقدیم مجلس شورای اسلامی بنماید.

تبصره- دولت و سازمان‌های ذی‌ربط موظفند برنامه‌های فرهنگی مستمر برای مبارزه با استعمال انواع

←

۸-۱- نظر شماره ۱۱۰۹ مورخ ۱۳۶۷/۲/۱۹ شورای نگهبان در خصوص طرح انحلال شورای عالی پزشکی اعزام بیماران به خارج از کشور مصوب ۱۳۶۷/۲/۱۱ مجلس شورای اسلامی:

۸-۱-۱- نظر به اینکه بر اساس اصل ۷۴ قانون اساسی لوایح قانونی با احراز ضرورت و نیاز از جانب دولت و با تصویب هیئت وزیران به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌شود و الزام دولت جهت ارائه لایحه به موجب این مصوبه، خلاف اختیاری است که قانون اساسی در این خصوص برای دولت پیش‌بینی کرده است، آن قسمت از ماده واحده که چنین الزامی را برای دولت مقرر می‌دارد با اکثریت آراء مغایر با قانون اساسی شناخته شد.^(۱)

→

دخانیات را تدوین و اجرا نمایند.

با عنایت به اظهار نظر شماره ۱۱۰۷ مورخ ۱۳۶۷/۲/۱۹ شورای نگهبان نسبت به این مصوبه و با توجه به اصرار مجلس بر مصوبه خویش، این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد.

مصوبه مورخ ۱۳۶۷/۵/۲۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام:

الزام دولت به تقدیم لایحه توسط مجلس شورای اسلامی که در اظهار نظر شورای نگهبان در مورد «طرح الزام دولت به تقدیم لایحه برنامه زمان‌بندی ممنوعیت ترویجی واردات و کشت توتون و تولید و توزیع انواع سیگار» و «طرح انحلال شورای عالی پزشکی اعزام بیماران به خارج از کشور (مصوبه‌های جلسه ۱۳۶۷/۲/۱۱ مجلس) مغایر با اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شده، در جلسات مورخ ۱۳۶۷/۵/۱۸ و ۱۳۶۷/۵/۲۵ مورد بحث قرار گرفت و در نهایت به صورت کلی به نحوی که شامل مصوبات آینده مجلس نیز باشند به رأی گذاشته شد که این الزام موافق مصلحت تشخیص داده نشد و از آرای لازم برای تصویب برخوردار نگردید.

۱. ماده واحده- از تاریخ تصویب این قانون وظیفه اعزام بیماران به خارج از کشور از شورای عالی پزشکی منفع و دولت موظف است حداکثر ظرف (۴۵) روز لایحه قانونی مربوط به اعزام بیمارانی که نیاز به معالجه در خارج از کشور را دارند به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

تبصره ۱- ...

با عنایت به اظهار نظر شماره ۱۱۰۹ مورخ ۱۳۶۷/۲/۱۹ شورای نگهبان نسبت به این مصوبه و با توجه به اصرار مجلس بر مصوبه خویش، این مصوبه به مجمع تشخیص مصلحت نظام ارجاع شد.

مصوبه مورخ ۱۳۶۷/۵/۲۵ مجمع تشخیص مصلحت نظام:

الزام دولت به تقدیم لایحه توسط مجلس شورای اسلامی که در اظهار نظر شورای نگهبان در مورد «طرح الزام دولت به تقدیم لایحه برنامه زمان‌بندی ممنوعیت ترویجی واردات و کشت توتون و تولید و

←

۹-۱- نظر شماره ۱۳۸۲ مورخ ۱۳۶۸/۹/۸ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح مقررات بازنشستگی و وظیفه قانون استخدام کشوری مصوب ۱۳۶۸/۸/۱۷ مجلس شورای اسلامی:

۹-۱-۱- ذیل تبصره (۲) ماده (۱۱)^(۱) که دولت را ملزم به ارائه لایحه کرده،

→

توزیع انواع سیگار» و «طرح انحلال شورای عالی پزشکی اعزام بیماران به خارج از کشور (مصوبه‌های جلسه ۱۳۶۷/۲/۱۱ مجلس) مغایر با اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شده، در جلسات مورخ ۱۳۶۷/۵/۱۸ و ۱۳۶۷/۵/۲۵ مورد بحث قرار گرفت و در نهایت به صورت کلی به نحوی که شامل مصوبات آینده مجلس نیز باشند به رأی گذاشته شد که این الزام موافق مصلحت تشخیص داده نشد و از آرای لازم برای تصویب برخوردار نگردید.

۱. ماده ۱۱- کلیه صندوق‌های بازنشستگی و عناوین مشابه به استثنای صندوق بازنشستگی مشمولین قانون استخدام نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و صندوق تأمین اجتماعی برای کارگران، در یکدیگر ادغام و صندوقی تحت عنوان «صندوق بازنشستگی کارکنان دولت و رفاه بازنشستگان» تشکیل می‌گردد. کلیه وظایف، دارایی‌ها، موجودی، اسناد و اوراق و تعهدات و مستخدمین اداره‌کننده آنها به صندوق بازنشستگی کارکنان دولت و رفاه بازنشستگان منتقل می‌شوند.

تبصره ۱- ...

تبصره ۲- از تاریخ تصویب این قانون حداکثر ظرف مدت شش ماه اساسنامه صندوق مذکور و ضوابط مربوط به تطبیق وضع استخدامی کارکنان صندوق‌های مزبور با قانون استخدام کشوری توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری صندوق‌های مذکور تهیه و پس از تأیید هیئت وزیران و تصویب کمیسیون امور اداری و استخدامی مجلس شورای اسلامی قابل اجرا خواهند بود. دولت مکلف است حداکثر ظرف مدت یک سال لایحه قانونی نظام هماهنگ پرداخت حقوق بازنشستگی و وظیفه مشترکین صندوق‌های ادغام‌شده را تهیه و به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۸/۱۲/۱۳ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۱۱- کلیه صندوق‌های بازنشستگی و عناوین مشابه به استثنای صندوق بازنشستگی مشمولین قانون استخدام نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و سازمان تأمین اجتماعی (بخش کارگران، صاحبان جرّف و ...) در یکدیگر ادغام و صندوقی تحت عنوان «صندوق بازنشستگی کارکنان دولت و رفاه بازنشستگان» تشکیل می‌گردد. کلیه وظایف، دارایی‌ها، موجودی، اسناد و اوراق و تعهدات و مستخدمین اداره‌کننده آنها به صندوق بازنشستگی کارکنان دولت و رفاه بازنشستگان منتقل می‌شوند.

تبصره ۱- ...

تبصره ۲- از تاریخ تصویب این قانون حداکثر ظرف مدت شش ماه اساسنامه صندوق مذکور و ضوابط مربوط به تطبیق وضع استخدامی کارکنان صندوق‌های مزبور با قانون استخدام کشوری توسط سازمان امور اداری و استخدامی کشور با همکاری صندوق‌های مذکور تهیه و پس از تأیید هیئت وزیران و

←

همچنان که در موارد مشابه قبلاً بیان شده، خلاف قانون اساسی می‌باشد.

۱-۱۰- نظر شماره ۰۱۶۱ مورخ ۱۳۶۹/۲/۱۰ شورای نگهبان در خصوص طرح ایجاد تسهیلات برای ایثارگران انقلاب اسلامی و جنگ تحمیلی^(۱) مصوب ۱۳۶۹/۱/۱۹ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۰-۱- الزام وزارت کشور به تهیه اساسنامه و تقدیم آن به مجلس برای تصویب، مستفاد از ذیل ماده (۱۳)،^(۲) که در حکم الزام به تهیه لایحه است مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی می‌باشد.

۱۱-۱- نظر شماره ۰۷۷۶ مورخ ۱۳۶۹/۷/۴ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح ماده (۲۲) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲، مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۱-۱- چون اصلاحیه مصوب مجلس متضمن الزام دولت به تقدیم لایحه

→

تصویب کمیسیون امور اداری و استخدامی مجلس شورای اسلامی قابل اجرا خواهند بود. نظام هماهنگ پرداخت حقوق بازنشستگی و وظیفه مشترکین صندوق‌های ادغام‌شده براساس قانونی خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیئت وزیران به تصویب مجلس شورای اسلامی خواهد رسید.

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح نحوه ایجاد تسهیلات لازم در بخش تولید برای خانواده شهدا، اسرا، مفقودین و جانبازان انقلاب اسلامی و رزمندگان» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده ۱۳- به منظور اعطای وام و تسهیلات و سایر نیازهای اقتصادی و بازرگانی بخش تعاونی با رعایت اولویت ایثارگران، صندوق تعاون تشکیل می‌گردد. سرمایه این صندوق از طریق بازگشت اعتبارات وام‌های پرداخت‌شده در رابطه با طرح اشتغال بیکاران و کمک‌های دولت و سایر منابع تأمین می‌گردد.

اساسنامه این صندوق ظرف دو ماه توسط وزارت کشور تهیه و به تصویب مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۹/۴/۶ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده ۱۳- صندوق تعاون که بر اساس مفاد بند (۳۱) تبصره (۱۲) قانون بودجه سال ۱۳۶۸ کل کشور تشکیل شده است فعالیت‌های اقتصادی و بازرگانی و سرمایه‌گذاری‌هایی که جهت گسترش و حمایت از بخش تعاونی لازم است را با اولویت تعاونی‌های ایثارگران انجام می‌دهد.

است، مغایر با اصل ۷۵ قانون اساسی^(۱) می باشد.^(۲)

۱-۱۲- نظر شماره ۲۱۰۳ مورخ ۱۳۷۰/۸/۱۵ شورای نگهبان در خصوص اساسنامه مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی مصوب ۱۳۷۰/۷/۲۳ کمیسیون امور دفاعی مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۲-۱- براساس سوابق موجود چون مصوبه مذکور مراحل قانونی را به صورت طرح یا لایحه طی نکرده و بدون تصویب هیئت وزیران از سوی وزارت دفاع به کمیسیون ارجاع شده است، خلاف اصل ۷۴ قانون اساسی می باشد و بدین لحاظ هر چند متن مصوبه دارای اشکالات خلاف قانون اساسی است اعلام نظر نمی گردد.^(۳)

۱. به نظر می رسد در ذکر شماره اصل مربوطه در نظر شورای نگهبان، سهو قلم رخ داده است و «اصل ۷۴ قانون اساسی» صحیح می باشد.

۲. ماده واحده- ماده (۲۲) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲ به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲۲- ورود مطبوعات به کشور و نیز خروج آن بر اساس موازین شرعی و قانون اساسی و نظام جمهوری اسلامی است.

ضوابط ورود و خروج آن ظرف (۲) ماه توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه و براساس اصل ۸۵ قانون اساسی به تصویب کمیسیون ارشاد و هنر اسلامی مجلس شورای اسلامی برای مدت (۵) سال خواهد رسید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۹/۹/۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده واحده- ماده (۲۲) قانون مطبوعات مصوب ۱۳۶۴/۱۲/۲۲ به شرح زیر اصلاح می گردد:

ماده ۲۲- ورود مطبوعات به کشور و نیز خروج آن بر اساس موازین شرعی و قانون اساسی و نظام جمهوری اسلامی است.

۳. اساسنامه مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی

فصل اول- کلیات

ماده ۱- در اجرای ماده (۷) قانون تشکیل وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مصوب ۱۳۶۸/۵/۲۸ مجلس شورای اسلامی «مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی» که در این اساسنامه به اختصار مؤسسه نامیده می شود تشکیل و فعالیت های خود را برابر مفاد این اساسنامه و مقررات و آیین نامه های مربوطه انجام می دهد.

ماده ۲- ...

ماده ۲۳- رئیس مؤسسه موظف است از تاریخ تصویب این اساسنامه حداکثر ظرف مدت شش ماه تشکیلات و آیین نامه های مورد نیاز مؤسسه را تهیه و در سیر مراحل تصویب قرار دهد.

۱۳-۱- نظر شماره ۳۶۱۶ مورخ ۱۳۷۱/۶/۱۷ شورای نگهبان در خصوص طرح تعیین قائم مقام شورای اسلامی شهر مصوب ۱۳۷۱/۶/۱۰ مجلس شورای اسلامی:

۱۳-۱- عضویت نماینده یا نمایندگان مجلس شورای اسلامی در هیئت مذکور در بند (۵)،^(۱) به لحاظ اینکه خارج از محدوده وظایف نمایندگی است، خلاف قانون اساسی شناخته شد.

۱۴-۱- نظر شماره ۵۹۹۹ مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۷۳ کل کشور، مصوب ۱۳۷۲/۱۲/۱۸ مجلس شورای اسلامی:

→

تبصره- تا تصویب آیین نامه های مؤسسه، روش ها و مقررات اداری، مالی، معاملاتی و استخدامی سازمان صنایع دفاع مبنای کار مؤسسه می باشد.

اساسنامه فوق مشتمل بر بیست و سه ماده و پنج تبصره که تصویب آن بر اساس تبصره (۱) ماده (۷) قانون تشکیل وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مصوب ۱۳۶۸/۵/۲۸ مجلس شورای اسلامی به کمیسیون امور دفاعی محول گردیده بود در جلسه روز سه شنبه مورخ ۱۳۷۰/۷/۲۳ به تصویب کمیسیون رسیده است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۸ کمیسیون امور دفاعی مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

لایحه اساسنامه مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی

فصل اول- کلیات

ماده ۱- در اجرای ماده (۷) قانون تشکیل وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مصوب ۱۳۶۸/۵/۲۸ مجلس شورای اسلامی «مؤسسه آموزشی و تحقیقاتی صنایع دفاعی» که در این اساسنامه به اختصار مؤسسه نامیده می شود تشکیل و فعالیت های خود را برابر مفاد این اساسنامه و مقررات و آیین نامه های مربوطه انجام می دهد.

ماده ۲- ...

ماده ۲۳- رئیس مؤسسه موظف است از تاریخ تصویب این اساسنامه حداکثر ظرف مدت شش ماه تشکیلات و آیین نامه های مورد نیاز مؤسسه را تهیه و در سیر مراحل تصویب قرار دهد.

تبصره- تا تصویب آیین نامه های مؤسسه، روش ها و مقررات اداری، مالی، معاملاتی و استخدامی سازمان صنایع دفاع مبنای کار مؤسسه می باشد.

لایحه فوق مشتمل بر بیست و سه ماده و پنج تبصره که تصویب آن بر اساس ماده (۷) قانون تشکیل وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۸/۵/۲۸ مجلس شورای اسلامی به کمیسیون امور دفاعی محول گردیده بود، در جلسه مورخ ۱۳۷۰/۱۰/۸ به تصویب رسیده است.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۲۲-۱.

۱-۱۴-۱- ردیف (۲) بند (الف) تبصره (۵۳)،^(۱) مغایر اصول ۷۴ و ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱۵-۱- نظر شماره ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲ شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه پنج‌ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳/۸/۲۴ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۵-۱- ردیف (۲) در بند (ب) تبصره (۲۵)،^(۲) در خصوص الزام دولت به تقدیم لایحه، مغایر اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۱۵-۲- الزام دولت به تقدیم لایحه در تبصره (۳۲)،^(۳) مغایر اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۱۵-۳- الزام دولت به تقدیم لایحه در بند (ب) تبصره (۳۹)،^(۴) مغایر اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۱۵-۴- تبصره بدون شماره صدر صفحه (۸۶)،^(۵) چون آیین‌نامه نمی‌تواند کار

۱. تبصره ۵۳-

الف- تبصره (۸۵) قانون بودجه سال ۱۳۶۲ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- ...

۲- دولت موظف است ظرف مدت یک‌ماه از تاریخ تصویب این قانون، لایحه موارد معافیت را تقدیم مجلس شورای اسلامی نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۲/۱۲/۲۱ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

عبارت «موظف است» مذکور در سطر اول بند (۲) قسمت الف تبصره (۵۳)، به عبارت «می‌تواند» تغییر یافت.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۳۲-۲.

۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۳۲-۳.

۴. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۳۲-۴.

۵. تبصره- به منظور رشد تولیدات و کاهش ضایعات محصولات کشاورزی و توسعه صادرات در این بخش، برنامه‌ریزی، سرمایه‌گذاری و توسعه صنایع مرتبط با بخش کشاورزی در طول برنامه دوم توسعه، حسب مورد مواد اولیه تحت پوشش، به عهده وزارتین جهاد سازندگی و کشاورزی خواهد بود.

قانون را انجام دهد، لذا مبهم است و پس از رفع ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

۱۶-۱- نظر شماره ۲۵۵ مورخ ۱۳۷۴/۲/۱۹ شورای نگهبان در خصوص لایحه تشکیلات، وظایف و انتخابات شوراهای اسلامی کشور و انتخاب شهرداران مصوب ۱۳۷۴/۲/۳ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۶-۱- انتخاب ناظرین از نمایندگان مجلس شورای اسلامی در ماده (۵۳) و تبصره (۱) آن،^(۱) مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی و سایر اصول مربوط به وظایف مجلس شورای اسلامی است و همچنین اضافه کردن هیئت مرکزی نظارت بر لایحه دولت، چون به افزایش هزینه‌های عمومی می‌انجامد، مغایر اصل ۷۵ قانون اساسی شناخته شد.

۱۷-۱- نظر شماره ۷۸/۲۱/۵۸۵۸ مورخ ۱۳۷۸/۹/۳۰ و نظر شماره ۷۸/۲۱/۵۸۷۴ مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۲ شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه سوم

→

این‌نامه اجرایی این تبصره به پیشنهاد دو وزارتخانه مذکور به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۳ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره- به منظور رشد تولیدات و کاهش ضایعات محصولات کشاورزی، صنایع غذایی مربوط به بخش کشاورزی در طول برنامه دوم توسعه حسب مورد مواد اولیه به عهده وزارتخانه‌های جهاد سازندگی و کشاورزی قرار خواهد گرفت. در جهت اجرای این حکم، دولت می‌تواند لایحه مورد نیاز را به تفکیک وظایف و تقسیم کار بین وزارتخانه‌های ذی‌ربط به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

نظر شماره ۷۲۱۳ مورخ ۱۳۷۳/۹/۱۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه پنج‌ساله دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۳/۹/۱۳ مجلس شورای اسلامی:

تبصره جایگزین تبصره پانزدهم الحاقی در بند (۳۳) جوابیه شماره ۷۱۴۵ مورخ ۱۳۷۳/۹/۲، به لحاظ اینکه صنایع غذایی مذکور را الزاماً از وزارت صنایع تفکیک و به عهده وزارتین کشاورزی و جهاد سازندگی گذاشته است و با عنایت به اینکه طبق اصل ۱۳۳ قانون اساسی حدود اختیارات هر یک از وزرا باید به وسیله قانون معین شود، در نتیجه، تفکیک مزبور دولت را ملزم می‌سازد تا لایحه‌ای را به منظور تعیین حدود اختیارات این دو وزارتخانه تهیه و تقدیم مجلس نماید؛ از این جهت، خلاف اصول قانون اساسی شناخته شد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۷۳/۹/۲۰ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره جایگزین تبصره پانزدهم الحاقی حذف گردید.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۳۶-۲.

توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۸/۹/۷ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۷-۱- ذیل بند (ه) ماده (۲) قانون،^(۱) خلاف اصل ۷۴ و ۵۷ قانون اساسی است. (فراز آخر بند (ه) ماده (۲)، از این جهت که دولت را موظف به تهیه و تصویب لایحه نموده است، خلاف اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.)^(۲)

۱-۱۷-۲- بند (ز) ماده (۵)،^(۳) از این جهت که دولت را موظف به تهیه و تصویب لایحه نموده است، خلاف اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی است.

۱-۱۷-۳- ذیل ماده (۳۶)^(۴) که دولت را ملزم به تقدیم لایحه نموده است، خلاف اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی است.

۱-۱۷-۴- بند (ب) ماده (۱۶۷)^(۵) که دولت را ملزم به تهیه و تصویب لایحه می‌کند، خلاف اصول ۵۷ و ۷۴ قانون اساسی است.

۱-۱۸-۱- نظر شماره ۷۹/۲۱/۱۶۹۹ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۱ و نظر شماره ۷۹/۲۱/۱۷۱۳ مورخ ۱۳۷۹/۱۱/۱۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۸۰ کل کشور، مصوب ۱۳۷۹/۱۱/۱۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۸-۱- قسمت اخیر بند (الف) تبصره (۵)،^(۶) از عبارت «دولت موظف است

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۴۱-۱.
۲. گفتنی است ایراد مربوط به بند (ه) ماده (۲)، با دو عبارت متمایز، در دو اظهار نظر شورای نگهبان راجع به این لایحه ذکر شده است، که به رغم یکسان بودن محتوای ایراد، عبارت‌پردازی مربوط به آن در هر یک از این دو اظهار نظر، متفاوت از دیگری است. ما در متن فوق، عبارت مربوط به اظهار نظر مؤخر را در داخل پرانتز ذکر کرده‌ایم.
۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۴۱-۳.
۴. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۴۱-۴.
۵. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۴۱-۵.
۶. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و دوم، شماره ۱-۳۰-۲.

شش ماه پس از تصویب این قانون، لایحه نظام هدفمند یارانه را به مجلس شورای اسلامی ارائه نماید تا آخر»، مغایر اصول ۵۲ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۸-۲- جزء (۲) بند (الف) تبصره (۲۷)،^(۱) مغایر اصول ۵۲ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱۹-۱- نظر شماره ۸۰/۲۱/۱۵۲۴ مورخ ۱۳۸۰/۳/۱۷ شورای نگهبان در خصوص لایحه پیشگیری از عوارض ناشی از خشکسالی و جبران خسارت^(۲) مصوب ۱۳۸۰/۳/۹ مجلس شورای اسلامی:

۱-۱۹-۱- تبصره (۶)^(۳) از این جهت که دولت را مکلف به ارائه لایحه نموده است، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۲۰-۱- نظر شماره ۸۰/۲۱/۲۸۷۹ مورخ ۱۳۸۰/۱۰/۲ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب^(۴) مصوب ۱۳۸۰/۹/۶ مجلس شورای اسلامی:

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و دوم، شماره ۱-۳۰-۱.

۲. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه جبران خسارات و پیشگیری عوارض ناشی از خشکسالی» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام تصویب در مجلس تغییر کرده است.

۳. ماده واحده- به منظور پیشگیری از عوارض ناشی از خشکسالی و جبران خسارات، دولت مکلف است به میزان چهار هزار میلیارد (۴/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل منابع زیر در اختیار ستاد خشکسالی قرار دهد و معادل وجوه تأمین شده از محل ردیف (۵۰۳۴۶۱) و بر اساس مفاد این قانون جهت اجرا ابلاغ نماید.

۱- ...

تبصره ۶- دولت مکلف است تا پایان سال ۱۳۸۰ نسبت به ارائه لایحه برنامه جامع پیشگیری حوادث ناشی از خشکسالی با توجه به شرایط اقلیم خشک و با استفاده از تجارب سایر کشورها به منظور حداکثر بهره‌وری از منابع محدود آب و خاک و استقرار نظام بیمه خشکسالی کشور اقدام نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۰/۳/۳۰ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره (۶) حذف گردید.

۴. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه اصلاح پاره‌ای از مواد قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۱-۲۰-۱- در ذیل ماده (۳)^(۱) تصریح شده است که تا زمان تصویب آیین دادرسی طبق قانون اصول محاکمات جزایی و اصلاحات بعدی آن و قانون امور حسبی و سایر قوانین عمل می‌شود. صرف نظر از ایرادات متعدد شرعی که شورا قبلاً نسبت به موادی از قانون فوق اعلام نموده است و همچنین ابهام عبارت سایر قوانین، چون این قانون منسوخ می‌باشد، طرح مجدد آن منوط به طی مراحل قانونی است؛ لذا از این جهت مغایر اصول ۷۲ و ۷۴ و ۹۴ قانون اساسی شناخته شد.

۲-۲۰-۲- در ذیل تبصره (۱) ماده (۲۰)^(۲) عنوان شده است که وفق مقررات قوانین محاکم جنایی مصوب ۱۳۳۷ و ۱۳۳۹ رسیدگی شود؛ چون این قوانین منسوخ گردیده‌اند طرح مجدد آنها منوط به طی مراحل قانونی است؛ لذا مغایر اصول ۷۲ و ۷۴ و ۹۴ قانون اساسی شناخته شد. همچنین اطلاق رسیدگی به جرائم مطبوعاتی و سیاسی صرفاً در دادگاه کیفری استان چون در مواردی موجب تضییع حقوق مردم می‌شود، لذا خلاف موازین شرع و اصل ۱۵۶ قانون اساسی شناخته شد.

۲۱-۱- نظر شماره ۸۱/۳۰/۱۹۴۳ مورخ ۱۳۸۱/۹/۵ شورای نگهبان در خصوص لایحه اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب ۱۳۸۱/۸/۱۲ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲۱-۱- تعیین وظیفه در ماده (۳)^(۳) برای رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها بدون اذن معظم‌له خلاف موازین شرع شناخته شد. همچنین عضویت دو نفر از اعضای کمیسیون آموزش و تحقیقات به انتخاب مجلس شورای اسلامی در این ماده، چون موجب دخالت مجلس شورای اسلامی در امور اجرایی است، بنابراین مغایر اصول ۵۷ و ۵۸ قانون اساسی و اصول دیگری که وظایف مجلس شورای اسلامی را تعیین کرده است شناخته شد.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل هفتاد و دوم، شماره ۱-۳-۱.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل هفتاد و دوم، شماره ۱-۳-۲.

۳. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۵۵-۲۶.

۲۲-۱- نظر شماره ۸۲/۳۰/۳۱۶۷ مورخ ۱۳۸۲/۳/۱۲ شورای نگهبان در خصوص طرح الحاق یک ماده به آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۸۲/۲/۱۶ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲۲-۱ الف- مستفاد از اصل ۷۴ قانون اساسی این است که مصوبات تقنینی مجلس از طریق طرح و یا لایحه قانونی صورت می گیرد و طریق دیگری پیش بینی نشده است. در تبصره (۱) درخواست همه پرسی به وسیله رئیس جمهور خارج از لوائح قانونی است؛ لذا از این جهت که مجلس ملزم به رسیدگی آن باشد، خلاف این اصل شناخته شد.

ب- چون مستفاد از اصل مذکور این است که در تمام موارد، طرح های قانونی به پیشنهاد (۱۵) نفر از نمایندگان قابل طرح در مجلس است، در تبصره (۱) الزام درخواست همه پرسی حداقل به وسیله یکصد نفر، منجر به سلب این حق از نمایندگان می شود؛ لذا این تبصره از این جهت نیز خلاف اصل فوق الذکر شناخته شد.^(۱)

۲۳-۱- نظر شماره ۸۵/۳۰/۱۸۵۷۵ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۴ شورای نگهبان در خصوص لایحه جامع خدمات رسانی به ایتاگران مصوب ۱۳۸۵/۵/۲۴ کمیسیون اجتماعی مجلس شورای اسلامی:

۱-۲۳-۱ بند (و) ماده (۱)^(۲) از این جهت که دولت را موظف به ارائه لایحه

۱. ماده واحده- ...

تبصره ۱- درخواست همه پرسی باید به وسیله رئیس جمهور یا حداقل یکصد نفر از نمایندگان مجلس تقدیم گردد و رسیدگی به آن یک شوری است. در صورت تقاضای فوریت برای آن مطابق مواد مربوطه مورد رسیدگی قرار می گیرد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۲/۳/۲۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده واحده- ...

تبصره ۱- رسیدگی به درخواست همه پرسی یک شوری است. در صورت تقاضای فوریت برای آن مطابق مواد مربوطه مورد رسیدگی قرار می گیرد.

۲. ماده ۱- تعاریف

الف- ...

و- رزمنده: به کسی اطلاق می شود که در راه تکوین، دفاع و حفظ ارزش ها و کیان جمهوری اسلامی ایران، استقلال و تمامیت ارضی کشور، مقابله با تهدیدات و تجاوزات دشمن و عوامل ضدانقلاب و

کرده است، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۲۴- نظر شماره ۱۸۵۸۵/۳۰/۸۵ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۵ شورای نگهبان در خصوص لایحه استفساریه قانون الزام دولت به اقدام قانونی به منظور ایجاد نظام هماهنگ و فراگیر پرداخت مستمری بازنشستگان مصوب ۱۳۸۵/۹/۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲۴-۱- الزام دولت به تقدیم لایحه در صورت لزوم، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.^(۱)

→

اشاره با تأیید مراجع ذیصلاح به طور فعال حضور یافته باشد. تبصره- وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح موظف است ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون در مورد رسیدگی به امور رزمندگان با هماهنگی سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، لایحه‌ای را تدوین و به تصویب هیئت وزیران برساند.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۵/۱۰/۲۴ کمیسیون اجتماعی مجلس به منظور رفع ایراد شورا: تبصره فوق به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره- رزمندگان موضوع این بند در استفاده از تسهیلات این قانون که شامل ایثارگران می‌باشد، مستثنی بوده و دولت موظف است اقدامات قانونی لازم را در جهت رسیدگی به امور آنان به عمل آورد.

۱. موضوع استفساریه:

ماده واحده-

الف- با توجه به این که حقوق بازنشستگان به موجب قسمت آخر ماده (۶) قانون اصلاح پاره‌ای از مقررات مربوط به حقوق بازنشستگی، بانوان شاغل، خانواده‌ها و سایر کارکنان مصوب ۱۳۷۹ بر مبنای معدل حقوق و مزایای مستمر دو سال آخر خدمت محاسبه و پرداخت می‌گردد، آیا منظور از اقدام قانونی تغییر قوانین و مقررات مربوط توسط دولت است یا تقدیم لایحه می‌باشد؟

ب- با توجه به اینکه بار مالی اجرای این قانون تنها در بخش دولتی سالانه حدود هجده هزار میلیارد (۱۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال برآورد شده است، آیا بار مالی یاد شده باید از منابع صندوق‌های بازنشستگی که درآمد آن از محل کسور سهم کارفرما و مستخدم و سود سرمایه‌گذاری‌ها است، پرداخت گردد و یا اینکه توسط دولت تأمین گردد؟

ج- اگر تأمین بار مالی به عهده صندوق‌های بازنشستگی می‌باشد، با توجه به اینکه هیچ‌یک از صندوق‌های بازنشستگی توان مالی پرداخت این هزینه را ندارند و تعدادی از آنها کمک‌گیر از دولت می‌باشند، پرداخت باید به چه نحوی انجام شود؟

د- اگر تأمین بار مالی به عهده دولت است، با توجه به اینکه منابع هزینه‌های دولت در جداول برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳ به تصویب رسیده است و دولت برای این اقدام رقمی را در برنامه پیش‌بینی نکرده است، تأمین بار مالی مربوط از چه

←

۱-۲۵- نظر شماره ۱۸۵۸۸/۳۰/۸۵ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۵ شورای نگهبان در خصوص طرح حمایت از حقوق و مسئولیت‌های زنان در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی مصوب ۱۳۸۵/۹/۷ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲۵-۱- در ماده (۲)^(۱) الزام دولت به ارائه لایحه، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۲۶- نظر شماره ۲۳۱۰۷/۳۰/۸۶ مورخ ۱۳۸۶/۸/۱۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی^(۲) مصوب ۱۳۸۶/۷/۲۲ مجلس شورای اسلامی:

→

محلی باید پرداخت گردد؟

ه- آیا منظور از بازنشستگان در ماده واحده، کلیه بازنشستگان دستگاه‌های دولتی است که از صندوق‌های متفاوت، حقوق یا مستمری دریافت می‌نمایند؟ و یا کلیه بازنشستگان اعم از بازنشستگان بخش دولتی و غیردولتی مورد نظر می‌باشند؟

نظر مجلس: بلی، در صورت نیاز دولت لایحه تقدیم می‌کند.

(در خصوص ایراد شورای نگهبان، اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده و لذا این لایحه، به سرانجام قانونی نرسیده است.)

۱. ماده ۲- دولت موظف است در راستای تحقق اصول بیستم (۲۰) و بیست و یکم (۲۱) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران، زمینه‌های تبیین و تحقق عملی حقوق و مسئولیت‌های زنان در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی را براساس سند مرجع (منشور حقوق و مسئولیت‌های زنان در نظام جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۳/۶/۳۱ شورای عالی انقلاب فرهنگی) فراهم نموده و لوایح مورد نیاز را برای تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۵/۱۱/۱۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

در انتهای ماده (۲)، عبارت «نموده و لوایح مورد نیاز را برای تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم» حذف شد.

۲. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه اجرای سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و واگذاری فعالیت‌ها و بنگاه‌های دولتی به بخش غیردولتی و لایحه مقررات تسهیل‌کننده رقابت و ضوابط مربوط به کنترل جلوگیری از شکل‌گیری انحصارات» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۱-۲۶-۱- تبصره (۲) ماده (۵)^(۱) به دلیل الزام دولت به تقدیم لایحه، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۲۷-۲۷- نظر شماره ۸۶/۳۰/۲۴۹۲۱ مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۱۱ شورای نگهبان در خصوص طرح تعیین وضعیت شوراهاى عالی^(۲) مصوب ۱۳۸۶/۱۰/۲۵ مجلس شورای اسلامی: ۱-۲۷-۱- تبصره ماده واحده، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.^(۳)

۱-۲۸-۲۸- نظر شماره ۸۷/۳۰/۲۸۹۴۹ مورخ ۱۳۸۷/۸/۹ شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح موادی از قانون آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی مصوب ۱۳۸۷/۷/۲۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲۸-۱- ماده (۶) موضوع پاراگراف دوم تبصره جزء (۶) بند (الف) ماده (۳۳)،^(۴) اطلاق قرار گرفتن پیشنهادها در دستور کار مجلس بدون رعایت آیین نامه،

۱. ماده ۵- ...

تبصره ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید که ظرف مدت سه ماه از تصویب این قانون، لایحه نحوه تأسیس و اداره بنگاه‌های موضوع این ماده توسط بانک مرکزی تهیه و پس از تأیید شورای پول و اعتبار توسط دولت تقدیم مجلس شورای اسلامی شود.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۶/۹/۲۸ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره (۲) ماده (۵) به شرح ذیل اصلاح شد:

تبصره ۲- دولت مکلف است با پیشنهاد بانک مرکزی که به تأیید شورای پول و اعتبار می‌رسد، اقدامات قانونی لازم را ظرف مهلت سه ماه در خصوص نحوه تأسیس و اداره بنگاه‌های موضوع این ماده به انجام رساند.

۲. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح تعیین وضعیت، ادغام و اصلاح شوراهاى عالی» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۳. ماده واحده- ...

تبصره- دولت موظف است ظرف مدت سه ماه پیشنهاد لازم را برای بازنگری در وضعیت شوراهاى عالی از حیث اصلاح وظایف، اختیارات و تعداد اعضا و امکان حذف یا ادغام آنها در یکدیگر برای افزایش کارایی و تشکیل مستمر آنها برای تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۶/۱۱/۲۹ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره ماده واحده حذف گردید.

۴. ماده ۶- بندهای (۱) الی (۶) و تبصره (۲) بند (۷) ماده (۳۳) به شرح ذیل اصلاح می‌شود:
الف- بندهای (۱) الی (۶) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۲۸-۲- ماده (۲۱) موضوع تبصره (۱) ماده (۱۶۸)،^(۱) الزام دولت در ارائه

→

۱- ...

۶- تهیه گزارش موردی و سالانه در خصوص امور اجرایی دستگاه‌ها و نحوه اجراء قوانین به خصوص قانون برنامه توسعه و بودجه سالانه و ارائه نکات مثبت، منفی و پیشنهاد نحوه اصلاح آن و تقدیم گزارش به مجلس جهت قرائت.

تبصره- کمیسیون‌ها می‌توانند در موارد مهم و حساس و در مواجهه با تخلفات یا سوء مدیریت، با دعوت از مسئولین ذی‌ربط موضوع را بررسی نموده و گزارش آن را به هیئت رئیسه ارائه نمایند. هیئت رئیسه می‌تواند گزارش مذکور را در دستور کار مجلس قرار دهد. در این صورت مخبرکمیسیون و نماینده دولت هرکدام به میزان پانزده دقیقه و شش نفر از نمایندگان به قید قرعه از بین متقاضیان هرکدام به میزان پنج دقیقه، نظرات خود را بیان می‌نمایند.

هرگاه کمیسیون همراه با گزارش پیشنهادهایی برای تصویب به مجلس ارائه نماید در دستور حداکثر دو هفته بعد مجلس قرار خواهد گرفت و براساس مواد آیین‌نامه داخلی رسیدگی می‌شود. نمایندگان می‌توانند پیشنهادهای خود را تا (۴۸) ساعت پس از پایان قرائت گزارش به کمیسیون تحویل نمایند. کمیسیون تا یک هفته گزارش نهایی خود را به مجلس ارائه می‌دهد

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

دو سطر اول پاراگراف دوم تبصره ذیل جزء (۶) به شرح زیر اصلاح شد:

هر گاه کمیسیون همراه با گزارش پیشنهادهایی برای تصویب به مجلس ارائه نماید با رعایت مفاد آیین‌نامه داخلی در دستور حداکثر دو هفته بعد مجلس قرار خواهد گرفت و مطابق آیین‌نامه داخلی رسیدگی می‌شود ...

۱. ماده ۲۱- تبصره (۱) ماده (۱۶۸) به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۳) به این ماده الحاق می‌شود:

تبصره ۱- دولت باید حداقل شش ماه قبل از پایان مدت آزمایشی قانون مذکور جهت تمدید یا تعیین تکلیف دائمی آن، لایحه لازم را به مجلس ارائه نماید.

هیئت رئیسه موظف است از طریق لایحه یا طرح ترتیبی اتخاذ نماید که تا پایان زمان آزمایشی، تعیین تکلیف شده باشد.

طرح یا لایحه می‌تواند به صورت ماده واحده و بدون تغییرات یا با اصلاح موادی از قانون آزمایشی تنظیم شود.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۷/۸/۲۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره (۱) ماده (۱۶۸) به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره ۱- دولت باید حداقل شش ماه قبل از پایان مدت آزمایشی قانون مذکور جهت تمدید یا تعیین

←

لایحه به مجلس، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۲۹- نظر شماره ۳۱۷۴۳/۳۰/۸۷ مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۵ شورای نگهبان در خصوص لایحه بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور، مصوب ۱۳۸۷/۱۲/۲۲ مجلس شورای اسلامی:

۱-۲۹-۱- بند الحاقی (۴۸)،^(۱) مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱-۳۰- نظر شماره ۳۲۸۵۲/۳۰/۸۸ مورخ ۱۳۸۸/۳/۱۳ شورای نگهبان در خصوص طرح نظام جامع دامپروری کشور^(۲) مصوب ۱۳۸۸/۲/۳۰ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۰-۱- در ماده (۱۵)^(۳) اطلاق واگذاری تصویب تعیین محدوده فعالیت و

→

تکلیف دائمی آن، اقدام قانونی لازم را معمول دارد.

۱. بند الحاقی ۴۸- در سال ۱۳۸۸ کلیه لوایح پیشنهادی دولت که اجراء آنها مستلزم افزایش در هزینه‌ها یا کاهش در دریافت‌های بودجه عمومی دولت می‌شود، موکول به ارائه بار مالی مربوط و محل تأمین آن است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۷/۱۲/۲۶ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

بند الحاقی (۴۸) حذف شود.

۲. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح حفظ، حمایت، توسعه و بهره‌برداری از منابع دامی کشور» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۳. ماده ۱۵- به منظور ساماندهی امور مشاوره‌ای، ترویجی، فرهنگی، آموزشی، مطالعاتی، تحقیقاتی و امور خدماتی و نظارت بر نحوه عملکرد اشخاص حقیقی و حقوقی شاغل موضوع این قانون، وزارت جهاد کشاورزی مکلف است ترتیبی اتخاذ نماید تا از طریق سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور، پروانه تأسیس تشکلهای و مراکز خدمات دامپروری غیردولتی، حداکثر ظرف یک ماه پس از ثبت درخواست متقاضی و تکمیل پرونده، صادر گردد. در صورت مخالفت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور با صدور هر یک از مجوزهای مذکور، باید مراتب به صورت کتبی و مستدل به متقاضی اعلام شود. تعیین محدوده فعالیت و اختیارات مشخص و اساسنامه نمونه تشکلهای و مراکز خدمات دامپروری مذکور به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و با مشارکت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور به تصویب کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی می‌رسد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۸/۵/۷ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

←

اختیارات تشکیل‌ها به کمیسیون مجلس شورای اسلامی مغایر اصل ۸۵ قانون اساسی شناخته شد. علاوه بر این تقدیم پیشنهاد مذکور مستقیماً به کمیسیون مزبور، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی است.

۱-۳۱- نظر شماره ۸۸/۳۰/۳۶۲۶۱ مورخ ۱۳۸۸/۷/۲۹ شورای نگهبان در خصوص طرح استفساریه ماده (۱۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶، مصوب ۱۳۸۸/۷/۱۵ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۱-۱- الزام دولت به تهیه لایحه، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی قرار گرفت.^(۱)

۱-۳۲- نظر شماره ۸۸/۳۰/۳۷۷۵۸ مورخ ۱۳۸۸/۱۲/۲۶ شورای نگهبان در خصوص طرح تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۸/۱۲/۱۰ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۲-۱- در بند (۳) ماده (۳)،^(۲) «شیوه نگارش طرح‌ها و لوایح ... و تعریف لغات تخصصی» ... «جهت طی مراحل قانونی» که شامل تغییر در مراد مقنن نیز می‌شود، مغایر اصول ۵۸، ۶۵ و ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.
۱-۳۲-۲- ماده (۴)^(۳) مغایر اصول ۷۴ و ۱۰۲ شناخته شد.

→

عبارات پایانی ماده (۱۵) از عبارت «تعیین محدوده فعالیت و ...» تا آخر ماده به شرح ذیل اصلاح شد:
... آیین‌نامه اجرایی این ماده حداکثر شش ماه پس از تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و با مشارکت سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی کشور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۱. موضوع استفساریه:

ماده واحده- آیا منظور از عبارت «اقدامات قانونی لازم» در متن ماده (۱۱۳) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸، تهیه لایحه و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی می‌باشد؟
نظر مجلس:

منظور تهیه لایحه و تقدیم آن به مجلس شورای اسلامی می‌باشد.

(در خصوص ایراد شورای نگهبان، اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده و لذا این طرح، به سرانجام قانونی نرسیده است.)

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هشتم، شماره ۱-۱۹-۲.

۳. ماده ۴- نمایندگان مجلس شورای اسلامی، دولت و شورای عالی استان‌ها قبل از تقدیم طرح یا

←

۱-۳۲-۳- تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (۴)،^(۱) مغایر اصول ۶۵ و ۷۴ قانون

اساسی شناخته شد.

→

لایحه به مجلس در خصوص امور زیر از معاونت استعلام می‌نماید:

- ۱- وجود قوانین متعارض یا مرتبط با طرح و لایحه پیشنهادی
- ۲- انطباق طرح و لایحه پیشنهادی از نظر شیوه نگارش تخصصی قوانین
- ۳- لزوم یا عدم لزوم قانون‌گذاری در موضوع یاد شده
- ۴- انطباق طرح و لایحه با آیین‌نامه داخلی مجلس، قانون برنامه، سند چشم‌انداز، سیاست‌های کلی نظام و اسناد بالادستی.

تبصره ۱- چنانچه نظر معاونت در طرح‌ها و لوایح لحاظ نشود، پاسخ استعلامات فوق به همراه طرح یا لایحه پیشنهادی تقدیم مجلس خواهد شد تا نمایندگان در جریان آن واقع شوند.

تبصره ۲- چنانچه در موضوعات فوق استعلام نشده باشد، هیئت رئیسه موظف است در موارد عادی قبل از اعلام وصول طرح یا لایحه و در موارد فوری بعد از تصویب فوریت از معاونت استعلام نماید.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۸۹/۱/۲۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

- تبصره (۱) ماده (۴) به شرح ذیل اصلاح شد:

تبصره ۱- نظر معاونت در مورد طرح‌ها و لوایح به همراه طرح یا لایحه پیشنهادی تقدیم مجلس خواهد شد تا نمایندگان در جریان آن واقع شوند.

- تبصره (۲) ماده (۴) به شرح ذیل اصلاح شد:

تبصره ۲- چنانچه در مورد موضوعات فوق استعلام نشده باشد، هیئت رئیسه نظر معاونت را استعلام می‌نماید.

نظر شماره ۸۹/۳۰/۳۸۱۹۹ مورخ ۱۳۸۹/۲/۱۵ شورای نگهبان در خصوص طرح تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۱/۲۵ مجلس شورای اسلامی:

- اشکالات ماده (۴)، علی‌رغم اصلاح به‌عمل آمده در تبصره‌ها، رفع نشده و کماکان به‌قوت خود باقی است.

- تبصره (۲) ماده (۴)، علی‌رغم اصلاح به‌عمل آمده، چون تغییر در آیین‌نامه داخلی مجلس است، باید در تصویب آن اصل ۶۵ قانون اساسی رعایت شود.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۹/۳/۲۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

- در انتهای پاراگراف اول ماده (۴) جمله زیر اضافه شد:

این استعلام مانع طی مراحل تصویب طرح‌ها و لوایح نخواهد شد.

- تبصره (۲) ماده (۴) با رأی مثبت بیش از دو سوم نمایندگان حاضر عیناً به تصویب رسید.

۱. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل شصت و پنجم، شماره ۱-۵-۲.

۳۳-۱- نظر شماره ۸۹/۳۰/۳۹۴۳۹ مورخ ۱۳۸۹/۶/۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه ایجاد یک منطقه آزاد تجاری- صنعتی و بیست و سه منطقه ویژه اقتصادی^(۱) مصوب جلسه مورخ ۱۳۸۹/۵/۲۴ مجلس شورای اسلامی:

۳۳-۱- تکلیف دولت به ارائه لایحه در تبصره ماده (۱)،^(۲) مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۳۴-۱- نظر شماره ۸۹/۳۰/۴۰۹۶۸ مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۴-۱۳۹۰)،^(۳) مصوب ۱۳۸۹/۹/۱۷ مجلس شورای اسلامی:

۳۴-۱- ماده (۱۱)^(۴) مغایر با اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه ایجاد هشت منطقه ویژه اقتصادی و لایحه ایجاد یک منطقه تجاری- صنعتی و پانزده منطقه ویژه اقتصادی» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده ۱- ...

تبصره- دولت مکلف است ظرف مدت شش ماه از تصویب این قانون، با ارائه لایحه‌ای، رویه واحدی را در مورد کالای همراه مسافر در تمام مناطق آزاد اتخاذ نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۹/۷/۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

متن زیر جایگزین متن تبصره ماده (۱) گردید:

تبصره- دولت مکلف است تمهیدات لازم نسبت به یکسان‌سازی مقررات مربوط به ورودی کالای همراه مسافر از مناطق آزاد به سایر نقاط کشور را فراهم نماید.

۳. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۳-۱۳۸۹)» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۴. ماده ۱۱- دولت موظف است به منظور ساماندهی فضای رسانه‌ای کشور، مقابله با تهاجم فرهنگ بیگانه و جرایم و ناهنجاری‌های رسانه‌ای، در چهارچوب سیاست و ضوابط مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی و فراهم آوردن زمینه بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت رسانه‌ای اقدامات ذیل را انجام دهد:

الف- تدوین «لایحه نظام جامع رسانه‌ها» تا پایان سال اول برنامه با رویکرد تسهیل فعالیت‌های بخش غیر دولتی.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۸۹/۱۰/۱۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

- در صدر ماده (۱۱) عبارت «قانونی در موارد» بعد از کلمه «اقدامات» اضافه شد.

- در بند (الف) ماده (۱۱) عبارت «تهیه و» به ابتدای بند اضافه شد و کلمه «لایحه» حذف گردید.

۱-۳۵- نظر شماره ۴۸۳۲۸/۳۰/۹۱ مورخ ۱۳۹۱/۷/۲۳ شورای نگهبان در خصوص لایحه آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۰/۳/۲ کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۵-۱- علاوه بر ایرادات و ابهامات متعددی که در بخش‌های ششم و هشتم این مصوبه با عناوین «آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح» و «آیین دادرسی جرائم رایانه‌ای و تشکیلات، زیرساخت‌ها و دادرسی الکترونیکی» وجود دارد، از آنجا که این بخش‌ها جزء لایحه نبوده و طرح موضوع اصل ۷۴ قانون اساسی نیز نمی‌باشند و پیشنهاد و اصلاحات مذکور در اصل ۷۵ نیز در آنها صدق نمی‌کند و یا اصلاح عرفی مواد مذکور در لایحه محسوب نمی‌شوند، مغایر اصول فوق‌الذکر شناخته شدند. همچنین مواد دیگر که به دو موضوع مربوط به این بخش‌ها ارتباط دارند باید با توجه به این ایراد اصلاح گردند.^(۱)

۱. بخش ششم- آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح

فصل اول - کلیات

ماده ۵۵۹- سازمان قضایی نیروهای مسلح که به اختصار سازمان قضایی نامیده می‌شود، شامل دادسرا و دادگاه‌های نظامی به شرح مواد آتی است.

...

ماده ۶۴۸- در مواردی که در این قانون، مقررات ویژه‌ای برای تشریفات دادرسی جرائم اطفال و نوجوانان و نیروهای مسلح مقرر نگردیده، تشریفات دادرسی تابع مقررات عمومی این قانون است.

بخش هفتم- هزینه دادرسی

ماده ۶۴۹- ...

بخش هشتم- آیین دادرسی جرائم رایانه‌ای و تشکیلات، زیرساخت‌ها و دادرسی الکترونیکی

فصل اول- آیین دادرسی جرائم رایانه‌ای

ماده ۶۵۸- علاوه بر موارد پیش‌بینی شده در دیگر قوانین، دادگاه‌های ایران صلاحیت رسیدگی به موارد زیر را دارند:

...

ماده ۶۹۹- آیین‌نامه اجرایی این فصل، به جز آیین‌نامه موضوع تبصره (۱) ماده (۶۸۵) این قانون ظرف سه‌ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط کمیسیون تهیه می‌شود و پس از تأیید رئیس قوه قضائیه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

مصوبه اصلاحی مورخ ۱۳۹۱/۱۱/۱۸ کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

به منظور رفع ایراد موضوع بند (۱۹) [۱-۲۷-۱] نظریه مورخ ۱۳۹۱/۷/۲۳ شورای محترم نگهبان نسبت به تهیه و تقدیم طرحی با عنوان «آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح و دادرسی الکترونیکی»

۱-۳۵-۲- ماده (۷۰۰)^(۱) با توجه به اصلاحاتی که در خصوص بخش‌های ششم و

→

اقدام شده است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۲/۹/۵ کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس به منظور رفع ایراد شورا: «بخش ششم- آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح» شامل مواد (۵۵۹) تا (۶۴۸) و «بخش هشتم- آیین دادرسی جرائم رایانه‌ای و تشکیلات، زیرساخت‌ها و دادرسی الکترونیکی» شامل مواد (۶۵۸) تا (۶۹۹) ضمن طرح مستقلی به جریان قانون‌گذاری سپرده و در این مقطع از این مصوبه حذف شده است.

۱. ماده ۷۰۰- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قوانین موقتی محاکمات جزایی (آیین دادرسی کیفری) مصوب ۱۲۹۱/۵/۳۰، قانون راجع به محاکمه و مجازات مأموران به خدمات عمومی مصوب ۱۳۱۵/۲/۶، لایحه مربوط به تشکیل دیوان کیفر کارکنان دولت و طرز تعقیب مأموران دولتی در محل خدمت مصوب ۱۳۳۴/۲/۱۹، مواد (۶)، (۱۵)، (۱۷)، (۱۸)، (۲۱)، (۲۲)، (۲۳)، (۲۴) و (۲۵) از قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری مصوب ۱۳۵۶/۳/۲۵، لایحه قانونی تشکیل دادگاه‌های عمومی مصوب ۱۳۵۸/۷/۱۰ شورای انقلاب، لایحه قانونی راجع به مأموران سازمان قند و شکر که مأمور کشف و تعقیب جرائم مربوط به اخلاص کنندگان در امر عرضه، توزیع و یا فروش قند و شکر می‌شوند مصوب ۱۳۵۹/۴/۲۱ شورای انقلاب جمهوری اسلامی ایران، قانون تشکیل دادگاه‌های سیار مصوب ۱۳۶۶/۶/۱، قانون تشکیل دادگاه‌های کیفری (یک و دو) و شعب دیوان عالی کشور مصوب ۱۳۶۸/۴/۲۰، قانون تجدیدنظر آراء دادگاه‌ها مصوب ۱۳۷۲/۵/۱۶، مواد (۱)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۶)، (۱۷)، (۲۲) و (۲۶) و تبصره (۱) از ماده (۲۸) در رابطه با امور کیفری و مواد (۳، ۵)، بند (ج) و تبصره‌های (۱) و (۲) از ماده (۱۴) و (۱۸) و تبصره (۱) تا (۶) از ماده (۲۰) از قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵، ماده (۱) از قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۷۷/۸/۱۰، قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور کیفری) مصوب ۱۳۷۸/۶/۲۸، ماده (۲۱) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱، قانون تفسیر ماده (۱۸) قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها ملغی است.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۲/۹/۵ کمیسیون قضایی و حقوقی مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده (۷۰۰) با اصلاح شماره ماده به (۵۷۰)، به شرح زیر اصلاح شد:

ماده ۵۷۰- از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون، قوانین موقتی محاکمات جزایی (آیین دادرسی کیفری) مصوب ۱۲۹۱/۵/۳۰، قانون راجع به محاکمه و مجازات مأموران به خدمات عمومی مصوب ۱۳۱۵/۲/۶، لایحه مربوط به تشکیل دیوان کیفر کارکنان دولت و طرز تعقیب مأموران دولتی در محل خدمت مصوب ۱۳۳۴/۲/۱۹، مواد (۶)، (۱۵)، (۱۷)، (۱۸)، (۲۱)، (۲۲)، (۲۳)، (۲۴) و (۲۵) از قانون اصلاح پاره‌ای از قوانین دادگستری مصوب ۱۳۵۶/۳/۲۵، لایحه قانونی تشکیل دادگاه‌های عمومی مصوب ۱۳۵۸/۷/۱۰ شورای انقلاب، لایحه قانونی راجع به مأموران

←

هشتم با عنوان «آیین دادرسی جرائم نیروهای مسلح» و «آیین دادرسی جرائم رایانه‌ای و تشکیلات، زیرساخت‌ها و دادرسی الکترونیکی» به عمل می‌آید باید اصلاح گردد.

۱-۳۶- نظر شماره ۵۱۷۳۰/۳۰/۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۶/۲ شورای نگهبان در خصوص طرح تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون اصلاح بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۹۲/۶/۱۳ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۶-۱- تکلیف دولت به اقدام قانونی لازم جهت دائمی نمودن قانون مذکور، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.^(۱)

۱-۳۷- نظر شماره ۵۱۹۲۱/۳۰/۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۷/۱۴ شورای نگهبان در خصوص

→ سازمان قند و شکر که مأمور کشف و تعقیب جرائم مربوط به اخلال‌کنندگان در امر عرضه، توزیع و یا فروش قند و شکر می‌شوند مصوب ۱۳۵۹/۴/۲۱ شورای انقلاب، قانون تشکیل دادگاه‌های سیار مصوب ۱۳۶۶/۶/۱، مواد (۱)، (۷)، (۸)، (۹)، (۱۶)، (۱۷)، (۲۲) و (۲۶) و تبصره (۱) از ماده (۲۸) در رابطه با امور کیفری و مواد (۳)، (۵) و بند (ج) و تبصره‌های (۱) و (۲) از ماده (۱۴) و ماده (۱۸) و تبصره (۱) تا (۶) از ماده (۲۰) از قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۷۳/۴/۱۵، ماده (۱) از قانون نحوه اجرای محکومیت‌های مالی مصوب ۱۳۷۷/۸/۱۰، قانون آیین دادرسی دادگاه‌های عمومی و انقلاب (در امور کیفری) مصوب ۱۳۷۸/۶/۲۸، ماده (۲۱) قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱، ماده (۳۲) قانون اصلاح قانون مبارزه با مواد مخدر و الحاق موادی به آن مصوب ۱۳۷۶/۸/۱۷ مجمع تشخیص مصلحت نظام، قانون تفسیر ماد (۱۸) قانون اصلاح قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب مصوب ۱۳۸۷/۹/۱۰ و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها و سایر قوانین در موارد مغایر، نسخ می‌شود.

۱. ماده واحده- مدت اجرای آزمایشی قانون اصلاح قانون بیمه اجباری مسئولیت مدنی دارندگان وسایل نقلیه موتوری زمینی در مقابل شخص ثالث مصوب ۱۳۸۷/۴/۱۶ از تاریخ پایان مهلت اجرای آزمایشی قانون مذکور تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شود.

دولت مکلف است اقدام قانونی لازم را جهت دائمی نمودن قانون فوق ظرف شش ماه از تاریخ تصویب تمدید، به عمل آورد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۲/۷/۲ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

عبارت «دولت مکلف است اقدام قانونی لازم را جهت دائمی نمودن قانون فوق ظرف شش ماه از تاریخ تصویب تمدید، به عمل آورد» از انتهای ماده واحده حذف می‌شود.

لایحه تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۹۲/۷/۱۰ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۷- تکلیف دولت به اقدام قانونی لازم جهت دائمی نمودن قانون مذکور، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.^(۱)

۱-۳۸- نظر شماره ۵۳۱۰۴/۳۰/۹۲ مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۴ شورای نگهبان در خصوص

لایحه بودجه سال ۱۳۹۳ کل کشور، مصوب ۱۳۹۲/۱۱/۲۰ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۸- تبصره (۲۱)،^(۲) چون موهم الزام دولت به ارائه لایحه است، مغایر اصل

۱. ماده واحده- مدت اجرای آزمایشی قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ تا پایان سال ۱۳۹۳ تمدید می‌شود. دولت مکلف است پیشنهاد متن نهایی قانون مذکور را حداکثر شش ماه قبل از پایان مهلت مزبور جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۲/۸/۱۴ مجلس به منظور رفع ایراد شورا: عبارت «دولت مکلف است پیشنهاد متن نهایی قانون مذکور را حداکثر شش ماه قبل از پایان مهلت مزبور جهت تصویب به مجلس شورای اسلامی تقدیم نماید» حذف گردید.

۲. تبصره ۲۱- دولت مکلف است حداکثر تا پایان خردادماه سال ۱۳۹۳ اقدامات قانونی لازم را جهت اصلاح قانون هدفمندکردن یارانه‌ها انجام دهد و از ابتدای تیرماه ۱۳۹۳ به گونه‌ای عمل نماید که ضمن رفع نواقص اجرایی فاز اول، براساس قانون اصلاحی مذکور، فاز دوم را اجراء کند.

الف- پرداخت یارانه نقدی از محل اصلاح قیمت‌های کالاها و خدمات موضوع مواد (۱) و (۳) قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ مندرج در پیوست شماره (۳) این قانون (موضوع ردیف ۲۹۵۳۳۰) و یارانه‌های نان، برق و سایر کالاها و خدمات مندرج در این قانون تنها تا پایان خردادماه و تا سقف یکصد و ده هزار میلیارد (۱۱۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال مجاز است.

ب- به دولت اجازه داده می‌شود از کلیه روش‌هایی که منع قانونی ندارد برای شناسایی جامعه هدف استفاده نموده و زمینه اجرای هدفمندی یارانه‌ها را در فاز دوم بر مبنای درآمد نسبی خانوار فراهم نماید.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۲/۱۱/۲۸ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

تبصره (۲۱) به شرح زیر جایگزین شد:

تبصره ۲۱- در اجرای قانون هدفمندکردن یارانه‌ها مصوب ۱۳۸۸/۱۰/۱۵ به دولت اجازه داده می‌شود در سال ۱۳۹۳ منابع مالی حاصل از اصلاح قیمت کالاها و خدمات موضوع قانون مذکور و منابع یارانه‌ای آن را با استفاده از انواع روش‌های پرداخت نقدی و غیرنقدی و خدمات بیمه‌ای بین خانوارهای هدف و نیازمند توزیع و با اولویت بخش تولید، به شرح زیر اجراء نماید:

الف- درآمد حاصل از اجرای قانون مذکور در سال ۱۳۹۳ تا مبلغ چهارصد و هشتاد هزار میلیارد (۴۸۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل اصلاح قیمت کالاها و خدمات موضوع مواد (۱) و (۳) همان قانون تعیین می‌گردد.

۷۴ قانون اساسی شناخته شد. علاوه بر این، از حیث اینکه پس از رفع اشکال مذکور موجب به هم خوردن شاکله بودجه کل کشور می شود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع

→

ب- منابع مندرج در بند (الف) و منابع مربوط به یارانه نان، برق و سایر کالاهای خدمات مندرج در این قانون به شرح زیر هزینه می گردد:

۱- مبلغ یکصد هزار میلیارد (۱۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال در اجرای ماده (۸) قانون هدفمندکردن یارانه ها با اولویت کمک به بخش تولید، بهبود حمل و نقل عمومی و بهینه سازی مصرف انرژی در واحدهای تولیدی، خدماتی و مسکونی

۲- مبلغ چهل و هشت هزار میلیارد (۴۸/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به منظور اجرای بند (ب) ماده (۳۴) قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران

۳- تا مبلغ چهارصد و بیست و پنج هزار میلیارد (۲۵۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به منظور پرداخت نقدی و غیرنقدی موضوع ماده (۷) قانون هدفمندکردن یارانه ها

۴- مبلغ بیست و پنج هزار میلیارد (۲۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به بیمه بیکاری و حمایت از بیکاران متقاضی کار موضوع ماده (۷) قانون هدفمند کردن یارانه ها در مورد پوشش های بیمه ای و حمایت های اجتماعی اختصاص می یابد.

ج- جابه جایی تا ده درصد (۱۰٪) در موارد فوق مجاز است.

د- صد درصد (۱۰۰٪) منابع حاصل از افزایش قیمت برق در سال ۱۳۹۳ تا مبلغ سی و پنج هزار میلیارد (۳۵/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال به حساب خاصی نزد خزانه داری کل کشور واریز و براساس مفاد ماده (۸) قانون هدفمند کردن یارانه ها به صنعت برق اختصاص می یابد.

ه- در شهرهای با جمعیت بالای یک میلیون نفر و یا آلوده به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست، عوارض خاصی به منظور مقابله با آلودگی محیط زیست و کمک به توسعه حمل و نقل عمومی توسط هیئت وزیران وضع و درآمد حاصله به ردیف درآمدی (۱۶۰۱۴۹) جدول شماره (۵) این قانون واریز می شود. صد درصد (۱۰۰٪) مبالغ وصولی تا سقف یازده هزار میلیارد (۱۱/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰/۰۰۰) ریال از محل ردیف (۱۳۹-۵۳۰۰۰۰) جدول شماره (۹) این قانون به نسبت به وصولی هریک از شهرهای موصوف در اختیار همان شهر قرار می گیرد.

و- یارانه نقدی صرفاً به سرپرستان خانوارهای متقاضی که به تشخیص دولت نیازمند دریافت یارانه باشند، پرداخت می گردد (مجموع درآمد سالانه آنها کمتر از رقم تعیین شده توسط دولت باشد) و افراد متقاضی دریافت یارانه نقدی باید در موعد تعیین شده به مراکز ثبت نام مراجعه نمایند. چنانچه پس از تحقیق مشخص گردید که اشخاص با درآمد بیشتر از مبلغ فوق اقدام به دریافت یارانه کرده اند به میزان سه برابر یارانه دریافتی جریمه می شوند.

آیین نامه اجرایی این تبصره ظرف سه ماه توسط معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور و با همکاری وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت، نیرو و صنعت، معدن و تجارت تهیه می شود و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ابهام، اظهار نظر خواهد شد.

۱-۳۹- نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۸۴۸ مورخ ۱۳۹۳/۳/۵ شورای نگهبان در خصوص طرح اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور^(۱) مصوب ۱۳۹۳/۲/۱۷ مجلس شورای اسلامی:

۱-۳۹-۱- در بند (ب) ماده (۲) اصلاحی موضوع بند (۳) ماده (۲)،^(۲) انجام بازرسی‌های فوق‌العاده به درخواست نماینده مجلس، مغایر اصل ۵۷ قانون اساسی و اصول مربوط به وظایف و اختیارات نماینده شناخته شد. همچنین در خصوص رئیس جمهور و کمیسیون اصل نودم (۹۰) قانون اساسی، حتی در مواردی که درخواست مربوط به حیطه اختیارات آنها باشد، در صورتی که به معنای الزام سازمان بازرسی به انجام بازرسی باشد اشکال دارد و این درخواست با این وصف باید از طریق رئیس قوه قضائیه و حسب دستور ایشان صورت پذیرد.

۱-۴۰- نظر شماره ۹۳/۱۰۲/۱۲۹۳ مورخ ۱۳۹۳/۴/۷ شورای نگهبان در خصوص لایحه تمدید مدت اجرای آزمایشی قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۳/۳/۲۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۴۰-۱- عبارت تبصره^(۳) به نحو مذکور، ظهور در الزام دولت به اقدام قانونی جهت دائمی کردن متن همین قانون را دارد؛ لذا مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح دائمی شدن قانون اصلاح موادی از قانون تشکیل سازمان بازرسی کل کشور مصوب ۱۳۸۷» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و هفتم، شماره ۱-۱۰۰-۱.

۳. ماده واحده- مدت اجرای آزمایشی قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۱۲/۲۰ به مدت دو سال تمدید می‌شود.

تبصره- دولت موظف است برای دائمی شدن این قانون، اقدامات قانونی لازم را ظرف مدت یک سال از تاریخ تصویب به عمل آورد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۳/۶/۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

متن تبصره به شرح زیر اصلاح شد:

تبصره- دولت موظف است برای دائمی شدن قانون استخدام نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، اقدامات قانونی لازم را ظرف مدت یک سال از تاریخ تصویب به عمل آورد.

۴۱-۱- نظر شماره ۹۴/۱۰۲/۳۸۸ مورخ ۱۳۹۴/۲/۱۳ شورای نگهبان در خصوص طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی^(۱) مصوب ۱۳۹۴/۲/۱ مجلس شورای اسلامی:

۱-۴۱-۱- ماده (۳)^(۲) ... مغایر اصول ۵۲ و ۷۴ قانون اساسی نیز می‌باشد.

۴۲-۱- نظر شماره ۹۴/۱۰۲/۱۸۳۲ مورخ ۱۳۹۴/۴/۱۶ شورای نگهبان در خصوص لایحه دائمی شدن قانون اصلاح قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی^(۳) مصوب ۱۳۹۴/۳/۲۴ مجلس شورای اسلامی:

۱-۴۲-۱- نظر به اینکه لایحه دولت به عنوان «لایحه تمدید قانون اصلاح قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی» تقدیم مجلس گردیده، نه دائمی شدن آن، به علاوه براساس مصوبه، تعدادی از مواد قانون مذکور اصلاح و مواد دیگری هم به آن الحاق شده است و ظاهراً از طرف نمایندگان طرحی نیز در خصوص مورد تسلیم نگردیده است، لذا تصویب مصوبه بدین نحو، مغایر اصل ۷۴ قانون اساسی شناخته شد.^(۴)

۱. گفتنی است این طرح ابتدا با عنوان «طرح نحوه پیگیری تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل پنجاه و دوم، شماره ۱-۵۴-۱.

۳. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه تمدید مهلت اجرای آزمایشی قانون اصلاح قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۴. ماده واحده- قانون اصلاح قانون تأسیس مدارس غیر انتفاعی مصوب ۱۳۸۷/۵/۱۶ که عنوان آن به موجب ماده (۱) قانون مذکور به «قانون اصلاح قانون تأسیس و اداره مدارس، مراکز آموزشی و مراکز پرورشی غیردولتی» تغییر یافته بود، با اصلاحات زیر دائمی می‌شود:

۱- در تمام مواد قانون، عنوان «سازمان مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی» به عبارت «سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی» تغییر می‌یابد.

۲- در ماده (۱) موضوع ماده (۲) قانون، عبارت «معاون وزیر و رئیس سازمان مدارس و مراکز غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی وزارت آموزش و پرورش» جایگزین عبارت «معاون امور مدارس غیردولتی و توسعه مشارکت‌های مردمی» می‌شود.

۳- در ماده (۳) موضوع ماده (۳) قانون، عبارت «از دوره‌های تحصیلی پیش‌دبستان تا پایان دوره متوسطه» جایگزین عبارت «مطابق دوره‌های تحصیلی (پیش‌دبستانی، ابتدایی، راهنمایی تحصیلی،

متوسطه و پیش‌دانشگاهی» می‌شود.

۴- در ابتدای ماده (۳) موضوع ماده (۴) قانون، کلمه «برای» حذف و عبارت «به منظور برنامه‌ریزی، ساماندهی و» اضافه می‌شود.

۵- در ابتدای بند (۳) ماده (۴) موضوع ماده (۴) قانون، عبارت «مسئول امور مدارس غیردولتی» حذف و عبارت «مدیر کل مدارس و مراکز غیردولتی» اضافه می‌شود.

۶- بند (۷) ماده (۴) موضوع ماده (۴) قانون به شرح زیر اصلاح و یک بند به عنوان بند (۸) به شرح زیر اضافه می‌شود و شماره بند (۸) به (۹) تغییر می‌یابد:

۷- یک نفر از اعضای انجمن اولیاء و مربیان مدارس غیردولتی به انتخاب انجمن اولیاء و مربیان مرکزی

۸- نماینده کمیسیون آموزش، تحقیقات و فناوری مجلس شورای اسلامی

۷- ماده (۶) موضوع ماده (۶) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۶- شورای نظارت در استان‌ها به ریاست مدیر کل آموزش و پرورش استان و در صورت لزوم در سطح شهرستان‌ها و مناطق به ریاست مدیر آموزش و پرورش با ترکیب نمایندگان شورای نظارت مرکزی تشکیل می‌شود و در صورت اعتراض متقاضیان به تصمیمات این شوراها، موضوع به شورای بالاتر ارجاع می‌گردد.

۸- ماده (۷) موضوع ماده (۷) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۷- احکام اعضای شورای نظارت مرکزی و رئیس شورای نظارت استان توسط وزیر آموزش و پرورش صادر می‌شود و احکام سایر اعضای شورای نظارت استان و شوراهای شهرستان و منطقه توسط مدیر کل آموزش و پرورش استان صادر می‌گردد. اعضای حقیقی شوراهای نظارت به مدت چهار سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.

۹- در ابتدای ماده (۸) موضوع ماده (۸) قانون، کلمه «مؤسسان» حذف و عبارت «متقاضیان تأسیس جایگزین آن می‌شود و در بند (و) به جای کلمه «دپلم» کلمه «کارشناسی» و در بند (ز) پس از عبارت «سی سال سن» عبارت «و شرط تأهل برای مردان» اضافه و تبصره (۲) موضوع ماده (۹) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران باید معتقد و ملتزم به مبانی و احکام دین خود و برخوردار از حسن شهرت باشند.

۱۰- یک بند به شرح زیر به ماده (۹) موضوع ماده (۱۰) قانون الحاق می‌شود:

و- نظارت بر امور آموزشی و پرورشی و اداری و مالی مدارس و مراکز تحت پوشش و پاسخ‌گویی به مراجع ذی‌ربط

۱۱- دو تبصره به شرح زیر به ماده (۱۰) موضوع ماده (۱۱) قانون، الحاق می‌شود:

تبصره ۱- دولت موظف است همه‌ساله نحوه اجرای موضوع این ماده را به تفکیک به مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

تبصره ۲- بانک مرکزی موظف است ظرف مدت سه ماه، دستورالعمل اجرایی این ماده را تدوین و به

→

بانک‌ها ابلاغ و بر حُسن اجرای آن نظارت کند.

۱۲- ماده (۱۱) موضوع ماده (۱۲) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۱- دولت موظف است همه‌ساله، یارانه مربوط به تسهیلات بانکی برای خرید زمین، ساختمان، احداث بنا، تجهیزات و تعمیرات مدارس غیردولتی را در لایحه بودجه سالانه کل کشور پیش‌بینی کند.

۱۳- تبصره ماده (۱۲) موضوع ماده (۱۳) قانون، حذف و عبارت زیر به انتهای این ماده اضافه می‌شود: «واگذاری‌ها در هر محل مشروط بر آن است که دسترسی مردم به مدارس دولتی در آن محل دچار خلل نشود.»

۱۴- در ماده (۱۳) موضوع ماده (۱۴) قانون، عبارت «به وزارت آموزش و پرورش اجازه داده می‌شود» حذف و عبارت «وزارت آموزش و پرورش موظف است» جایگزین می‌شود و در فراز دوم عبارت «حداقل ده درصد (۱۰٪) تا حداکثر (۵۰٪)» جایگزین عبارت «حداقل معادل پنجاه درصد (۵۰٪)» می‌شود.

۱۵- در ماده (۱۶) موضوع ماده (۱۷) قانون کلمه «شورایی» به عبارت «شورای تعیین شهریه» تغییر می‌یابد و بندهای این ماده به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- مدیر یا رئیس آموزش و پرورش (رئیس شورا)

۲- کارشناس مسئول مدارس و مراکز غیردولتی (دبیر شورا)

۳- معاون یا معاونان دوره تحصیلی مربوط

۴- مسئول انجمن اولیاء و مربیان

۵- یک نفر به انتخاب شورای مؤسسان مدارس غیردولتی

۶- یک نفر به انتخاب شورای مؤسسان مراکز غیردولتی

۱۶- در ماده (۱۷) موضوع ماده (۱۸) قانون، بعد از عبارت «شهریه مدرسه» عبارت «و مرکز» و پس از عبارت «وجوه دریافتی»، عبارت «مدارس و مراکز» اضافه می‌شود.

۱۷- ماده (۱۹) موضوع ماده (۲۱) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۹- مدارس و مراکز غیردولتی در برخورداری از تخفیفات، ترجیحات و کلیه معافیت‌های مالیاتی و عوارض در حکم مدارس دولتی هستند.

تبصره- معادل ده درصد (۱۰٪) از درآمد مراکز آموزشی غیردولتی پر درآمد به تشخیص شورای نظارت مرکزی به حساب درآمد اختصاصی ملی واریز و به منظور کمک به توسعه آموزشی مناطق محروم و کم‌برخوردار هزینه می‌شود.

۱۸- در ماده (۲۰) موضوع ماده (۲۲) قانون، عبارت «طبق دستورالعمل مصوب شورای عالی آموزش و پرورش» و همچنین عبارت «تا پانزده درصد (۱۵٪)» حذف و عبارت «حساب درآمدهای اختصاصی- ملی» جایگزین عبارت «حساب درآمد عمومی» می‌شود.

۱۹- در ماده (۲۱) موضوع ماده (۲۳) قانون قبل از بندهای این ماده عبارت «شرایط عمومی» اضافه و در

←

→

انتهای آن متن زیر الحاق می‌شود. هم چنین یک تبصره به عنوان تبصره (۳) به این ماده اضافه می‌گردد: «شرایط اختصاصی مدیر مدرسه غیردولتی همانند مدیر مدرسه دولتی است و شرایط مدیر مرکز آموزشی و یا پرورشی توسط شورای عالی آموزش و پرورش تعیین می‌شود.» تبصره ۳- اقلیت‌های دینی شناخته‌شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران باید به مبانی دین خود اعتقاد و التزام عملی داشته باشند.

۲۰- ماده (۲۲) موضوع ماده (۲۴) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود و در تبصره (۱) آن بعد از عبارت «آموزش و پرورش استان» عبارت «طرف مدت پانزده روز» اضافه می‌شود. ماده ۲۲- مدیر مدرسه، مرکز آموزشی و پرورشی غیردولتی بر اساس پیشنهاد مؤسس و تأیید و صدور ابلاغ توسط آموزش و پرورش منطقه یا شهرستان تعیین می‌گردد و تمدید آن با در خواست مؤسس بلامانع است.

۲۱- تبصره (۱) ماده (۲۵) موضوع ماده (۲۷) قانون به شرح زیر اصلاح می‌شود: تبصره ۱- دولت موظف است بخشی از حق بیمه سهم مؤسس و کارکنان غیررسمی مدارس غیردولتی را از محل اعتبارات صندوق حمایت از توسعه مدارس غیردولتی پرداخت کند. ۲۲- در تبصره ماده (۲۷) موضوع ماده (۲۹) قانون پس از عبارت «مناطق محروم» عبارت «به ویژه روستاها» اضافه می‌شود.

۲۳- در ابتدای ماده (۲۸) موضوع ماده (۳۰) قانون پس از عبارت «در صورت وجود» کلمه «دانش آموز» اضافه و در انتهای این ماده بعد از عبارت «حضور در جبهه» عبارت «همچنین فرهنگیان، ایام مستمند، خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی» اضافه و تبصره آن به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره- شرایط ثبت نام دانش‌آموزان مذکور در این ماده را شورای نظارت مرکزی تعیین می‌کند. ۲۴- در ماده (۳۰) موضوع ماده (۳۲) قانون بعد از عبارت «استقرار مدارس» عبارت «و مراکز» اضافه می‌شود و در تبصره آن بعد از عبارت «استقرار مدارس» عبارت «و مراکز غیردولتی و ضوابط و مقررات سازمان نوسازی، توسعه و تجهیز مدارس کشور تغییر دهد» جایگزین عبارت «غیردولتی تغییر داده» می‌شود.

۲۵- دو تبصره به عنوان تبصره‌های (۲) و (۳) به شرح زیر به ماده (۳۱) موضوع ماده (۳۳) قانون اضافه می‌شود:

تبصره ۲- در صورت انحلال یا تعطیلی دائم مدرسه و تحقق شرایط مقرر در بندهای (الف) و (ب) این ماده و تأیید شورای نظارت مرکزی، مؤسس موظف است فروش یا اجاره ملک را از طریق انتشار آگهی به اطلاع مؤسسان واجد شرایط برساند. در صورتی که هیچ مؤسس واجد شرایط، متقاضی خرید یا اجاره ملک نباشد، آموزش و پرورش در اجرای لایحه قانونی نحوه خرید و تملک اراضی و املاک برای اجرای برنامه‌های عمومی، عمرانی و نظامی دولت مصوب ۱۳۵۸/۱۱/۱۷ شورای انقلاب اسلامی، ملک را مطابق ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری (منتخب آموزش و

←

پرورش) خریداری نموده یا برای دایر کردن مدرسه دولتی برابر قوانین و مقررات مربوط اجازه نماید. در غیر این صورت شورای نظارت مرکزی نسبت به تعیین وضعیت اجاره یا فروش ملک تصمیم لازم را اتخاذ می‌کند.

تبصره ۳- مفاد این ماده قابل تسری به مدارس که بر اساس قانون تأسیس مدارس غیر انتفاعی مصوب ۱۳۶۷/۳/۵ تأسیس شده است و یا از تسهیلات بانکی استفاده کرده‌اند نیز می‌باشد.

۲۶- در ماده (۳۲) موضوع ماده (۳۴) قانون پس از عبارت «با رعایت ماده (۳۳)» عبارت «و تبصره‌های آن» اضافه می‌شود.

۲۷- در ماده (۳۳) موضوع ماده (۳۶) قانون پس از عبارت «مراکز غیردولتی» عبارت «اعم از بازنشسته، حق‌التدریس، قراردادی پاره‌وقت و تمام‌وقت» اضافه می‌شود و یک تبصره به عنوان تبصره (۱) به شرح زیر به آن اضافه و تبصره قبلی به عنوان تبصره (۲) درج می‌شود.

تبصره ۱- کارکنان رسمی غیرموظف و بازنشسته شاغل در مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی، مشمول این ماده می‌باشند.

۲۸- در تبصره (۲) ماده (۳۴) موضوع ماده (۳۷) قانون، بعد از عبارت «تا پایان سال تحصیلی» عبارت «و برای مراکز آموزش و پرورش تا پایان ترم» اضافه می‌شود.

۲۹- در ماده (۳۵) موضوع ماده (۳۸) قانون، عبارت «مدیر کل آموزش و پرورش استان» جایگزین عبارت «رئیس سازمان آموزش و پرورش» می‌شود و در فراز دوم آن عبارت «ظرف سه ماه» جایگزین عبارت «ظرف یک ماه» شده و عبارت «مراجع قضایی ذی‌صلاح» به عبارت «دیوان عدالت اداری» تغییر می‌یابد.

۳۰- سه ماده به عنوان مواد (۳۶)، (۳۷) و (۳۸) به شرح زیر به قانون تأسیس مدارس غیر انتفاعی مصوب ۱۳۶۷/۳/۵ الحاق می‌شود:

ماده ۳۶- مطابق اصل سی‌ام (۳۰) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و با حفظ اصل حاکمیت دولت، مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی با ماهیت غیردولتی و طبق این قانون توسط شخص حقیقی و یا حقوقی تأسیس و اداره می‌شوند و صرفاً ماده (۵۸۴) قانون تجارت و ماده (۱) قانون ثبت تشکیلات و مؤسسات غیرتجاری مصوب ۱۳۳۷ و اصلاحات بعدی و آیین‌نامه آن قابل تسری به مدارس و مراکز آموزشی و پرورشی غیردولتی می‌باشد.

ماده ۳۷- قانون اجازه اخذ هزینه‌های مربوط به صدور اجازه تأسیس و تجدید امتیاز آموزشگاه‌های علمی آزاد مصوب ۱۳۶۷/۹/۱، مواد (۲۰) و (۲۱) قانون تأسیس مدارس غیر انتفاعی مصوب ۱۳۶۷/۳/۵ و مواد (۴۰) و (۴۱) قانون اصلاح قانون تأسیس مدارس غیر انتفاعی مصوب ۱۳۸۷/۵/۶ کمیسیون آموزش و تحقیقات مجلس از زمان لازم‌الاجراء شدن این قانون نسخ می‌شود.

ماده ۳۸- آیین‌نامه اجرایی این قانون ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد وزارت آموزش و پرورش به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

(در خصوص ایراد شورای نگهبان، هنوز اصلاحی از سوی مجلس انجام نشده است.)

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۳-۱- نظریه تفسیری شماره ۷۸/۲۱/۵۱۴۶ مورخ ۱۳۷۸/۵/۲۴ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار رئیس مجلس شورای اسلامی نسبت به امکان اصلاح قانون بودجه از طریق ارائه «طرح»:

شماره: ۳۰۴۴-ق

تاریخ: ۱۳۷۸/۲/۲۵

شورای محترم نگهبان

با عنایت به اطلاق اصل (۵۲) قانون اساسی که دولت را مکلف به تهیه بودجه سالانه کل کشور و تسلیم آن به مجلس شورای اسلامی نموده است، آیا انجام هرگونه اصلاحات در قانون بودجه از قبیل تغییر در ارقام، الحاق، حذف، جابه‌جایی و متمم یا چنددوازدهم بودجه از طریق تقدیم طرح‌های قانونی موضوع اصل (۷۴) قانون اساسی امکان‌پذیر می‌باشد یا مستلزم تقدیم لایحه از سوی دولت محترم است؟

علی‌اکبر ناطق نوری

رئیس مجلس شورای اسلامی

شماره: ۷۸/۲۱/۵۱۴۶

تاریخ: ۱۳۷۸/۵/۲۴

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

عطف به شماره ۳۰۴۴-ق مورخ ۷۸/۲/۲۵، موضوع در جلسات شورای نگهبان

مطرح و نظر شورا بدین شرح اعلام می‌گردد:

«نظر به اینکه عبارت «هرگونه اصلاحات در قانون بودجه» کلی است باید

مصادیق آن مشخص گردد تا پاسخ روشن داده شود.

۱- تغییر در ارقام بودجه به نحوی که در کل بودجه تأثیر بگذارد، به وسیله

طرح قانونی، با توجه به اصل ۵۲ قانون اساسی امکان‌پذیر نیست.

۲- تصویب متمم و چنددوازدهم بودجه از طریق طرح قانونی، با توجه به

اصل ۵۲ قانون اساسی جایز نمی باشد.

- ۳- در خصوص تغییر در ارقام بودجه به وسیله طرح قانونی، در صورتی که در بودجه کل کشور تأثیر نگذارد، رأی تفسیری نیافریده است.
- ۴- الحاق و حذف نیز همانند تغییر در ارقام بودجه است.»

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

۳-۲- نظریه تفسیری شماره ۷۹/۲۱/۱۰۶۵ مورخ ۱۳۷۹/۷/۳۰ شورای نگهبان در پاسخ به استفسار رئیس قوه قضائیه نسبت به تفاوت لوایح قضایی با لوایح قانونی و تشریفات بررسی و تصویب لوایح قضایی:

شماره: ۱/۷۹/۱۰۴۷۰

تاریخ: ۱۳۷۹/۷/۱۷

خدمت حضرات اعضاء محترم شورای نگهبان «دامت برکاتهم»
با عرض سلام خدمت همه بزرگواران و عزیزان آن شورای محترم، استدعا دارد در رابطه با بند (۲) اصل ۱۵۸ قانون اساسی که سابقاً نیز در زمانی که خدمتان بودیم یک بار مورد بحث و تفسیر قرار گرفت، جهات زیر را روشن نمایید. مزید امتنان و تشکر است.

- ۱- تعریف لایحه قضایی و فرق آن با لایحه قانونی چیست؟
- ۲- آیا قوه قضائیه پس از تهیه کردن لایحه قضایی توسط ریاست قوه (همان طوری که در بند (۲) آمده است) لازم است آن را ابتدا به هیئت دولت جهت تصویب ارسال داشته و سپس از طریق دولت به مجلس شورا ارسال شود و یا خود قوه قضائیه می تواند رأساً آن را به مجلس شورا ارسال نماید؟
- ۳- آیا هیئت دولت می تواند مستقلاً لایحه قضایی تنظیم نموده و آن را به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب نهایی ارسال نماید یا خیر؟
- ۴- آیا هیئت دولت می تواند در لایحه قضایی که توسط قوه قضائیه آماده شده است تغییر محتوایی (به نحو حذف و یا اضافه کردن موادی و یا تغییر مفاد ماده) انجام داده و سپس آن را به مجلس شورا ارسال نماید یا خیر؟
- ۵- آیا مقصود از لایحه قضایی تنها لوایحی است که جداگانه و مستقل به مجلس

می‌رود و یا شامل مواد قضایی که ممکن است در لوایح قانونی گنجانیده شود نیز می‌گردد؟

۶- بنابراین که قوه قضائیه بتواند لایحه قضایی را ابتدا به مجلس شورا ارسال نماید، در صورتی که آن لایحه دارای بار مالی و مستلزم بودجه اضافی باشد، آیا مخالف اصل ۷۵ خواهد بود و یا خیر؟

۷- آیا مجلس شورا می‌تواند قوانین قضایی را از طریق طرح و پیشنهاد نمایندگان به تصویب برساند یا لازم است از طریق قوه قضائیه و به نحو لایحه قضایی تقدیم شده باشد؟

سید محمود هاشمی شاهرودی

رئیس قوه قضائیه

شماره: ۱/۵۰۴۸

تاریخ: ۱۳۷۹/۷/۲۶

حضرت آیت‌الله جنتی

دبیر محترم شورای نگهبان (دام عزه)

سلام علیکم

پیرو نامه شماره ۱/۷۹/۱۰۴۷۰ مورخ ۷۹/۷/۱۷ و سؤالاتی که در آن از شورای محترم نگهبان به عمل آمده بود، نظر مبارک حضرات را به دو مطلب ذیل معطوف می‌دارم:

۱- فعلاً سؤال شماره (۲) و به تبع آن سؤال شماره‌های (۶) و (۷) مورد نیاز قوه قضائیه نبوده، لهذا تقاضا می‌شود این سه سؤال را از لیست حذف نمایید.

۲- در مورد سؤال اول (تعریف لایحه قضایی) منظور از سؤال، مشخص کردن ماهیت مسائل و مواد قضایی است که به نظر اینجانب کلیه موارد ذیل را شامل می‌شود:

۱- هرگونه تعیین جرم و مجازات آن

۲- کلیه تشریفات قضایی و آیین‌های دادرسی مربوط به جنبه شکلی قضاوت

۳- کلیه قوانین و لوایحی که به عنوان قانون عادی راجع به یکی از اصول فصل

یازدهم قانون اساسی تنظیم شده باشد.

در صورت مطابقت نظر مبارک حضرات با این موارد و یا هرگونه تغییری در آن ما را بهره‌مند فرمایید.

والسّلام علیکم و رحمت الله و برکاته

سید محمود هاشمی شاهرودی

رئیس قوه قضائیه

شماره: ۷۹/۲۱/۱۰۶۵

تاریخ: ۱۳۷۹/۷/۳۰

حضرت آیت الله سید محمود هاشمی شاهرودی دامت برکاته

رئیس محترم قوه قضائیه

سلام علیکم

عطف به نامه‌های شماره ۱/۷۹/۱۰۴۷۰ مورخ ۱۳۷۹/۷/۱۷ و شماره ۱/۵۰۴۸ مورخ ۱۳۷۹/۷/۲۶، موضوع در جلسه شورای نگهبان مورد بحث و بررسی قرار گرفت و نظر تفسیری شورا ذیلاً اعلام می‌شود:

«۱- فرق لوایح قضایی و غیرقضایی مربوط به محتوای آن است و محتوای لوایح قضایی را فصل یازدهم قانون اساسی به‌ویژه اصول ۱۵۶ و ۱۵۷ و ۱۵۸ و موضوعات مربوط به آنها در اصول دیگر فصل یازدهم و سایر اصول مربوط به امور قضایی معین می‌کند.

۲- هیئت دولت نمی‌تواند مستقلاً لایحه قضایی تنظیم نموده و آن را به مجلس شورای اسلامی جهت تصویب نهایی ارسال نماید.

۳- لوایح قضایی که توسط رئیس قوه قضائیه تهیه و به دولت ارسال می‌شود، به مجلس شورای اسلامی تقدیم می‌گردد. هرگونه تغییر مربوط به امور قضایی در این گونه لوایح فقط با جلب موافقت رئیس قوه قضائیه مجاز می‌باشد.»

دبیر شورای نگهبان

احمد جنتی

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۴-۱- نظر شماره ۴۲۰۸ مورخ ۱۳۶۰/۱۱/۱ شورای نگهبان در پاسخ به استعلام وزیر مسکن و شهرسازی نسبت به مشکلات ناشی از عدم ابلاغ قانون اراضی شهری برای مردم:

شماره: ۱/۷۵۹/م

تاریخ: ۱۳۶۰/۱۰/۲۸

شورای محترم نگهبان قانون اساسی

به پیوست فتوکپی نامه مورخ ۶۰/۱۰/۲۰ فرمانداری قم که طی نامه شماره ۲۶۳۲۳ مورخ ۶۰/۱۰/۲۰^(۱) جهت اقدام لازم به این وزارت ارسال گردیده و ضمائیم نامه

۱.

شماره: ۲۶۳۲۳

تاریخ: ۱۳۶۰/۱۰/۲۰

وزارت مسکن و شهرسازی

احتراماً به پیوست نسخه ثانی نامه این فرمانداری به عنوان وزارت کشور جهت استحضار و صدور رهنمود لازم ارسال می‌گردد.

سرپرست فرمانداری قم- حسین ذوالانوار

مقام معظم وزارت کشور (معاونت محترم امور شهری)

احتراماً، همان‌طوری که استحضار دارند شورای انقلاب اسلامی طی مصوبه‌ای فروش کلیه زمین‌های داخل شهر را از طریق کمیسیون عمران اراضی شهری اعلام نمود، لکن از طرفی احتیاجات مردم و به لحاظ موقعیت خاص این شهرستان اجرای این تصویب‌نامه مقدور نشد و زمین‌فروشان به طور غیرقانونی و اهالی نیز با خرید زمین به صورت قولنامه شروع به ساختن بنا نمودند که شهرداری نیز در یک جریان بحرانی و عملی انجام شده قرار گرفت و ناچاراً به خاطر آنکه بتواند لاقابل عوارض خود را جهت پرداخت هزینه‌های جاری و حقوقی پرسنلی جمع‌آوری نماید برای افراد فوق‌الذکر برگه‌ای به عنوان اخطاریه صادر و به آنان ارائه داد که افراد براساس این اخطاریه به شهرداری مراجعه و عوارض زمین خود را پرداخت نموده و براساس آن سیمان و تیرآهن و مصالح ساختمانی خریداری نمودند. حالیه افرادی که به طرز فوق اقدام به احداث خانه نموده‌اند احتیاج به آب و برق دارند که شرکت برق و سازمان آب بدون داشتن برگ عمران و پروانه ساختمانی از فروش امتیاز آب و برق به آنان معذور است و لذا تعداد زیادی از اهالی شهر با این مشکل مواجه گردیده‌اند. استدعا دارد اوامر مساعد و لازم در این زمینه صادر و امر به ابلاغ فرمایید.

ضمناً شهرداری نیز به لحاظ تأمین بودجه به طریق فوق اقدام به فروش قطعاتی زمین موات نموده که خریداران به سازمان عمران و اراضی جهت اخذ برگ عمران مراجعه، لیکن سازمان مذکور به دلایل

مذکور ایفاد و به استحضار می‌رساند تقریباً در همه شهرهای کشور به لحاظ بلاتکلیفی مسئولین و عدم ابلاغ قانون اراضی شهری این وضع وجود دارد و به تدریج مشکلاتی ایجاد شده و می‌شود که حل آن بسیار دشوار خواهد بود و ضمن اینکه هیچ‌گونه راه حلی برای وضعی که از نظر واگذاری اراضی با اسناد عادی و ساختمان‌های بدون پروانه پیش آمده به نظر نمی‌رسد. مراتب جهت استحضار از مشکلاتی که تأخیر در تصویب قانون اراضی شهری ایجاد کرده اعلام می‌گردد.

محمد شهاب گنابادی

وزیر مسکن و شهرسازی

شماره: ۴۲۰۸

تاریخ: ۱۳۶۰/۱۱/۱

وزیر محترم مسکن و شهرسازی

عطف به نامه شماره ۱/۷۵۹/م مورخ ۶۰/۱۰/۲۸ ضمیمه فتوکپی نامه سرپرست

فرمانداری قم بدین وسیله اشعار می‌دارد:

«مشکل مردم ایثارگر قم که سهم زیادی در انقلاب اسلامی دارند و در مدت بیست سال مبارزه با طاغوت با اعتصابات و تعطیل بازار و خیابان و تظاهرات و تحمل انواع محرومیت‌ها و رنج‌ها مقاومت را تا پیروزی انقلاب ادامه داده، در پاسداری از انقلاب اسلامی و جهاد و پیکار علیه دشمنان اسلام در جبهه‌های مختلف همیشه ایمان و تعهد خود را به ثبوت رسانده‌اند، با معلق کردن رفع آن به تصویب قانونی که مراحل عادی خود را طی می‌نماید و به فرض تصویب، در رفع این مشکل اگر مشکلات بیشتری ایجاد نکند اثری ندارد، صحیح نیست. مقتضی است اینک که خود مردم رفع ضرورت مسکن را نموده‌اند، وزارت مسکن و

→

فوق از ارائه آن خودداری می‌نماید و بدین لحاظ خریداران مرتباً به شهرداری و فرمانداری مراجعه نموده و مشکلاتی در جهت رکود کارهای اداری به وجود آورده‌اند.

سرپرست فرمانداری قم- حسین ذوالانوار

شهرسازی اگر امکانات قانونی در اختیار دارد مشکلاتی را که دارند حل نماید، و
 الا اگر منع قانونی در ثبت این معاملات و اعطاء امتیاز آب و برق وجود دارد با
 تقدیم ماده واحده به قید دو فوریت، منع ثبت رسمی معاملاتی را که تا این تاریخ
 به طور غیررسمی در قم و سایر شهرها واقع شده، ملغی و اجازه اعطاء امتیاز آب
 و برق و غیره را کسب نماید و این مردم را از بلا تکلیفی و سرگردانی نجات دهد.

دبیر شورای نگهبان

لطف‌الله صافی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نمایان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال دقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایفا و تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام، ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قرنی،
کوچه شهید دهقانی‌نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir